KELEIVIS
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS

Prenumerata metams:
Amerikoje $2.00
Pietų Amerikos Valstybėse, Kanadoje ir kitur $3.00
Prenumerata pusei metų:
Amerikoje $1.25
Kanadoje ir kitur už Suvienytų Valstijų $1.50
Apskelbimų kainų klauskit aišku. Kreipiantis su kokiais nors reikalais adresuokite:
KELEIVIS
253 Broadway, So. Boston, Mass.

VYTAUTO DIDŽ. UNIV. BIBLIOTEKA

KELEIVIS

THE TRAVELER ——— LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
LITHUANIAN WEEKLY

Represents over 75,000 Lithuanians in New England, and about 1,000,000 in the United States.

THE BEST ADVERTISING MEDIUM

Advertising Rates on Application.

KELEIVIS
253 Broadway, So. Boston, Mass.

NO. 1 | Keleivio Telefonas SOUth Boston 3071 | SO. BOSTON, JANUARY-SAUSIO 5 D., 1938. | "Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879 | Keleivio Telefonas SOUth Boston 3071 | METAI XXXIII

1980
172911
18294

Ispanijoje Siaučia Baisųs Mušiai Del Teruelo

SNIEGO PUSNYSE KAUJASI 200,000 KAREIVIŲ.

Fašistai sutraukė 100 baterijų artilerijos, tiek pat tankų ir orlaivių.

"Keleivy" jau buvo rašyta, kad Ispanijos lojalistai paėmė Teruelo miestą, kurį fašistai laikė savo rankose nuo pat karo pradžios.

Kadangi tas miestas yra svarbus geležinkelių mazgas ir šiaip turi labai didelės strateginės reikšmės, tai jo netekimas fašistams buvo didelis smugis.

Gen. Franco todėl sutraukė visas savo jėgas, kokių tik Mussolinis su Hitleriu yra jam pristatę, ir pradėjo pulti Teruelą kontratakomis. Iš pradžių vyriausybininkų pozicijas čia atakavo tik fašistų orlaiviai, bet jiems nelabai sekėsi, nes lojalistų lakunai juos atmušdavo ir kas dieną numušdavo žemėn po keliatą lėktuvų bombanešių. Todėl gen. Franco sutraukė da 100 tankų, 100,000 kareivių ir 100 baterijų artilerijos. Ir visos šitos karo mašinos buvo paleistos darban prieš Teruelą.

Tuo tarpu tenai prasidėjo didelės sniego pugos ir šalčiai. Sakoma, kad kareiviai kovoja sniego pusnyse, prie sunkiausių aplinkybių, be jokio pailsio, be maisto, ir daug jų sušąla mirtinai.

Prieš Naujus Metus fašistai pasigyrė pasauliui, kad jie lojalistus iš Teruelo jau išmušę ir "švenčią didelį laimėjimą." Bet dabar pasirodo, kad fašistai pasigyrė peranksti, kaip ir visuomet jie daro. Rašant šiuos žodžius yra jau 4 sausio, 4 dienos po Naujų Metų, o fašistai Teruelo da nėra užėmę. Nors iš karto jiems buvo pasisekę lojalistus iš kelių pozicijų Teruelo apylinkėj išstumti, bet dabar Madridas praneša, kad lojalistai vėl tas pozicijas atsiėmė ir ruošia fašistams da didesnį smugį. Lojalistai čia irgi turi 100,000 kareivių, taip kad iš viso čia kaujasi 200,000 vyrų. Karo žinovai mano. kad prie Teruelo dabar vyksta lemiamas mušis, ir kuri pusė jį laimės, toji laimės karą.

VOKIEČIŲ PRINCAS VEDA RUSŲ BALTAGVARDIETĘ.

Kaizerio anukas, princas Ferdinandas, veda kunigaikštytę Kirą, rusų baltagvardiečių vado, didžiojo kunigaikščio Kirylo dukterį. Kirylas yra vienas iš tų baltagvardiečių, kurie reiškė prtensijų prie nesamojo Rusijos sosto.

TAM LAKUNUI TVORA BUVO PERAUKŠTA.

Šį panedėlį New Yorko juodveidis Newkirk mėgino lėkti orlaiviu. Bet ant kelio jam pasitaikė aukšta tvora, kuri sulaikė jo orlaivį ir sugadino visą skridimą. Negana to, policija areštavo jį už nusileidimą miesto parke ir išgriovimą miesto tvoros.

Rumunijoj Susidarė Klerfašistinė Valdžia.

Šiomis dienomis Rumunijoj įvyko parlamento rinkimai ir liberalinės vyriausybės šalininkai pralaimėjo, todėl premjero Tatarescu kabinetas rezignavo, o naujai vyriausybei sudaryti karalius Karolis paskyrė Oktavianą Gogą, biaurų juodašimtiškumu ji pralenkia net Vokietijos tautininkus (nacius). Ji yra griežtai nusistačiusi prieš demokratiją, prieš parlamentą, prieš žydus, prieš Sovietų Rusiją ir prieš vienybę su demokratine Francuzija ir Čekoslovakija. Už tai ji labai palinkusi į vienybę su fašistine Italija ir Vokietija. Goga jau paskelbė karą visiems žydams, kurių Rumunijoj yra 1,200,000, ir visiems kitiems svetimtaučiams. Jiems draudžiama užsiimti kokia nors profesija, turėti kokį nors biznį arba tarnybą. Taigi faktinai iš visų svetimšalių atimama visi pragyvenimo šaltiniai.

LONDONE GAUDO SĄMOKSLININKUS PRIEŠ STALINĄ.

Londono "Daily Sketch" išspausdino sensacinę žinią, kad Anglijos sostinėn atvyko Sovietų slaptosios policijos agentai jieškoti sąmokslininkų, kurie kėsinosi nudėti Staliną.

JAPONAI IŠNAUDOS ETIOPIJĄ.

Iš Romos pranešama, kad Italijos fašistai padarė su Japonijos grobikais sutartį, leisdami pastariesiems išnaudoti Etiopijoj tuos šaltinius, kurių patys italai negali apžioti. Japonai sako, kad šita sutartis esanti "labai svarbi."

SUDUŽO 3 ORLAIVIAI.

Iš Kubos pereitą sąvaitę išlėkė 4 orlaiviai aplankyti Pietų Amerikos šalis ir palinkėti joms "laimingų naujų metų." Skrendant jiems viršum Colombijos, juos ištiko baisus viesulas ir 3 orlaiviai nukrito žemėn. Jie visiškai sudužo ir kartu su jais žuvo 7 žmonės.

RUSAI PLAUKS PO LEDU Į ŠIAURĖS AŠIGALĮ.

Žinios iš Maskvos sako, kad Sovietų mokslininkai ruošiasi nardomuoju laivu plaukti po ledu į šiaurės ašigalį. Koks šitokios kelionės tikslas, žinios nesako.

3 SUŽEISTI SUSIDURUS 3 KARAMS.

Framinghame, prie Temple gatvės, sausio 2 susidurė du pasažieriniai automobiliai su smėlio troku, kuris berstė kelią. Dvi moterys ir vienas vyras sužeisti.

Kiniečiai Sunaikino Tsingtao Miestą.

Kiniečiai pradėjo savo miestų nuo japonų jau nebeginti. Vietoj to, jie sunaikina juos ir pasitraukia tolyn be mušio, palikdami priešui tiktai griuvėsius ir rukstančius degėsius. Tai primena rusų taktiką, kurie 1812 metais traukdamiesi prieš Napoleono armiją taip pat viską naikino, net ir Maskvą sudegino. Šitokia taktika francuzus pražudė. Ar pasibaigs ji tokia pat katastrofa japonams, parodys tik laikas. Bet kiniečiai Tsingtao uostą jau sunaikino. Kai japonai anądien paėmė Šantuno provincijos sostinę Tsinaną ir pradėjo žygiuoti Tsingtao kryptimi, kiniečiai tuojaus čia sudegino japonų audinyčias, vertinamas į $87,000,000. Tai buvo tik pradžia. Toliau jie pradėjo dinamituoti bankus, telefono ir telegrafo ofisus, radio stotis ir kitas įstaigas. Kad japonai taip greitai neužeitų, kiniečių generolai pakelėj tyčia juos sulaikė ir priešinosi, kad davus saviškiems daugiau laiko miestą naikint. Sprogdinimas ėjo beveik dvi sąvaites. Kai jau viskas buvo sunaikinta, tuomet kiniečiai pasitraukė, palikdami priešui tiktai laužą.

Gen. Smuts Įspėja Diktatorius.

Per Naujus Metus iš Ženevos buvo transliuota per radio visam pasauliui generolo Smutso kalba, kurioj jis pasmerkė visus diktatorius ir kartu juos įspėjo, kad jie perdaug nesmarkautų ir nedrumstų pasaulio taikos. Tautų Lyga tebėra da gyva ir pakankamai galinga jėga kovai prieš militarizmą ir reakciją, sako jisai.

Gen. Smuts yra Anglijos general gubernatorius Pietų Afrikoj. Jisai padėjo prezidentui Wilsonui įkurti Tautų Lygą ir iki šiol pasilieka karštas jos šalininkas. Savo kalboj jis daugiausia smerkė Japoniją, nors jos vardo neminėjo.

Japonų Valdžia Numato Ilgą Karą.

Naujų Metų proga Japonijos ministerių kabinetas išleido savo krašto gyventojams ir kartu užsienio valstybėms pareikimą, kuriuo duoda suprasti, kad Japonija turi but pasiruošus ilgam karui. Nežiurint iki šiol pasiektų laimėjimų, pareiškime nesimato jokio entuziazmo. Premjeras Konoye sako, kad dabartinis Japonijos žygis, turįs pasauliui didžiausios reikšmės, nes Japonija "taikingu budu kovoja už palaikymą pasaulio taikos." Ir kas norės atstatyti Kinijoj buvusią iki šiol padėtį, Japonija tam priešinsis taip pat "taikingiausiu budu, kaip tik galima."

VANDUO UŽLIEJO MONTREALĄ.

Sprogus vandentiekio rynoms, pereitą sąvaitę vanduo užliejo vidurį Montrealo miesto ir pridarė tukstančius dolerių nuostolių.

Egipte Užduotas Fašistams Smugis.

Italijos kurstomi, Egipto tautininkai (mėlinmarškiniai fašistai) pradėjo reikalauti nepriklausomybės nuo Anglijos. Mussolinis tikėjosi tuo budu suduoti smugį Anglijos imperijai, nes Egiptas turi labai didelės reikšmės Vidužemio Juros ir Suezo Kanalo kontrolei. Tačiau išėjo kitaip. Gudri Anglija su Egiptu nesiginčijo; ji pripažino jam nepriklausomybę ir prižadėjo duoti apsaugą nuo užpuolimo. Jaunas Egipto karalius Faroukas užtai pareiškė Anglijai ištikimybę ir uždarė organizaciją WAFD, kuri pataikavo Italijai ir kurstė gyventojus prieš Angliją. Kai Egipto premjeras Mustafa Nahas Paša už fašistus užsistojo, tai karalius pašalino ir jį, o jo vieton paskyrė Anglijos šalininką Mahomedą Mamudą, kuris sudarė ir visą ministerių kabinetą iš palankių Anglijai žmonių. Egiptas dabar paskelbė Angliją savo sąjungininke. Tai yra skaudus antausis fašistiškai Italijos "diplomatijai," kurios tikras vardas yra **intrigos.**

Klerikalai Stengiasi Pasižabot Filipinus.

Kuomet Amerika atėmė iš Ispanijos Filipinų salas, tenai rasta baisus Romos katalikų kunigų ištvirkimas. Žmonės buvo užguiti kaip gyvuliai, o kunigai lupo iš jų mokesčius, žudė vyrus, grobė jų moteris ir ištvirkavo. Amerikos valdžia padarė šitai klerikališkai anarchijai galą. Dabar Filipinai gavo nepriklausomybę, ir klerikalizmas vėl pakėlė galvą. Generolas Agunaldo jau paskelbė savo protestą prieš dabartinį Filipinų prezidentą Quezoną, kuris traukia Filipinus atgal į kunigų vergiją ir grąžina jiems dvarus.

Ketvirta Dalis Plieno Darbininkų Be Darbo.

Clevelande leidžiamas CIO laikraštis, "Steel Labor," praneša, kad ketvirta dalis plieno darbininkų dabar yra visiškai išmesta iš darbo. Ši statistika yra paremta ant 526 plieno ir kitų metalo dirbtuvių, veikiančių keturiolikoj valstijų. Dirbant normaliai, šitos dirbtuvės samdo 546,000 darbininkų, sako CIO unijos laikraštis. Tai reiškia, kad dabar iš darbo yra išmesta 136,425 plieno darbininkai.

BANDITAI UŽDARĖ Į AISBAKSĮ 11 ŽMONIŲ.

Pittsfield, Mass. — Vieną pereitos sąvaitės vakarą 3 ginkluoti banditai čia užpuolė valgomųjų daiktų krautuvę, suvarė 11 žmonių į mėsos šaldytuvą ir visus tenai užrakino. Paskui pasiėmė iš kasos $250 ir ramiai sau pabėgo. Iki uždaryti žmonės šaldytuve buvo vėliau atėjusių kostumerių užtikti ir išleisti, jie buvo jau pusiau sušalę.

Ispanijoj Užmušti 3 Korespondentai.

Caude miestely, už 5 mylių nuo Teruelio, pereitą sąvaitę sustojo papietauti penki automobiliai su korespondentais. Diena buvo labai šalta ir jie valgė automobiliuose. Pro juos ėjo lojalistų kareiviai su mulais pasisemti vandens iš upelio. Viršum galvų duzgė armotų šoviniai. Staiga pasigirdo smarkus trenksmas ir dumai su dulkėmis apsupo automobilius. Kas gyvas, šoko iš automobilių laukan. Tuo tarpu ir antras šovinys sprogo. Visi krito ant žemės. Kai dumai ir dulkės išsisklaidė, netoli nuo automobilių gulėjo užmušti 3 mulai ir 5 kareiviai. Buvo sudaužytas ir vienas automobilis su korespondentais. New Yorko magazinų "Newsweek" ir "Spur" korespondentas Johnson buvo jau nebegyvas. Anglų Reiterio korespondentas Sheepshanks ir amerikiečių Associated Press korespondentas Neil buvo sunkiai sužeisti ir tuoj mirė.

Taip šitą įvykį pasakoja jų draugas John Begandt.

Žibalo Magnatai Susikirto Su Meksika.

Amerikos ir Anglijos kapitalistai turi įdėję į aliejaus pramonę Meksikoje apie $400,000,000 kapitalo. Iš viso yra 16 atskirų kompanijų, kurios kartu samdo apie 18,000 darbininkų. Tie darbininkai paskutiniu laiku sustreikavo, reikalaudami daugiau algos. Valdžios paskirta arbitražo taryba išklausė abiejų pusę ir liepė darbininkams grįžti darban, o svetimšalių kompanijoms įsakė, kad pakeltų darbininkams mokestį. Kompanijos šitą įsakymą atmetė ir pranešė savo darbininkams, kad valdžios nustatytų algų jos nemokėsiančios. Ką dabar su tais ponais darys Meksikos valdžia, nežinia. Kai kas spėja, kad ji visą aliejaus biznį nusavins ir pavers jį valstybės nuosavybe. Rooseveltas dėl to jau įspėjo Meksikos vyriausybę, kad ji "neskriaustų" Amerikos kapitalistų.

MAINE'O VALSTIJOJ 40 LAIPSNIŲ ŽEMIAU ZERO.

Maine'o valstijoj per Naujus Metus užėjo labai dideli šalčiai. Caribou apylinkėj, Aroostooko apskrities šiaurėj, temperatura nukrito 40 laipsnių žemiau zero. Portlande, prie juros, buvo 7 aukščiau zero, o valstijos vidury—20 žemiau zero.

ELEKTRA UŽMUŠĖ 2 MOTERIS.

Wynne miestely, Arkansų valstijoj, prieš Naujus Metus elektra užmušė dvi moteris, kurios norėjo atitraukti vaiką susidurusį su elektros laidais. Vaikas taip gi buvo užmuštas.

SUDEGĖ TĖVAS IR 4 VAIKAI.

Belmont, N. Y. — Naujų Metų naktį čia sudegė farmerio Oestreicho farma. Ugny žuvo pats farmenys ir 4 vaikai.

Washingtone Susirinko Nauja Kongreso Sesija

ROOSEVELTAS REIKALAUJA SVARBIŲ REFORMŲ.

Reakcininkai džiaugiasi, kad jo kalba buvo švelnesnė, negu jie tikėjosi.

Šį panedėlį Washingtone susirinko nauja Jungtinių Valstijų Kongreso sesija, ir susirinkusiems šalies atstovams prezidentas Rooseveltas pasakė kalbą, pabrėždamas, ko liaudis iš šios sesijos laukia ir kokių reformų valdžia reikalaus.

Visų pirma jisai pažymėjo, kad pasaulio taikai grėsia didelis pavojus. Taika gerai apsaugota demokratinėse valstybėse; bet didžiausis pavojus jai grėsia iš tų valstybių, kurios demokratiją atmetė, arba kur ji da nebuvo išvystyta. Todėl ir Jungtinių Valstijų liaudis, kuri susideda iš 130,000,000 galvų, turi but pasiruošus ginti savo šalies demokratiją ir buti taikos sargyboje.

Toliau Rooseveltas nurodė, kokios reformos butinai turi but šioje sesijoje pripriimtos. Svarbiausios iš jų yra žemės ukio palaikymas ir algų-valandų įstatymo priėmimas.

Šios šalies liaudis laukia, kad šis Kongresas patiestų grindis, sako Rooseveltas, žemiau kurių darbininko alga negalėtų nukristi. Tai algų minimumo įstatymas. Ir kartu Kongresas turi uždėti lubas, ankščiau kurių negalėtų pakilti darbo valandos.

Suprantama, sako prezidentas, šituo įstatymu mes norime padaryti galą tik bado algoms ir nepakenčiamai ilgoms darbo valandoms; žmoniškesnės algos turi but nustatomos kolektyvėmis darbininkų ir darbdavių derybomis.

Visų musų svarbiausis tikslas turi but kuo greičiausia pakelti darbininkams atlyginimą, o paskui žiurėti, kad visi darbininkai turėtų darbo per apskritus metus.

Siekiant valdžiai šitų tikslų, sako prezidentas, stambusis biznis privalo jai padėti, o ne trukdyti. Jeigu stambus biznis su valdžia ko-operuos, tai ir valdžia stengsis bizniui padėti.

Toliaus prezidentas kalbėjo apie mokesčius, biudžetą ir kitus dalykus. Kapitalistinė spauda džiaugiasi, kad tai buvusi labai švelni kalba. Mat, reakcininkai laukė iš jo griežto pasmerkimo kapitalui. Laukė dėl to, kad kelios dienos atgal kapitalistus aštriai pasmerkė Justicijos Departamento valdininkas Jackson, o po jo da karštesnę pirtį plutokratams užkurė sekretorius Ickes. Pastarasis stačiai pasakė, kad 60 šeimynų milionierių stengiasi pavergti 120,000,000 šios šalies gyventojų, laužo įstatymus, neklauso valdžios ir visoj šaly kelia "aristokratinę anarchiją." Vienu žodžiu, 60 šeimynų, pasiglemžusios visos šalies gyventojų pagamintą turtą, nori uždėti kraštui savo diktaturą.

Taigi, iš šitų kalbų kapitalistai buvo supratę, kad Rooseveltas reikalaus gal didelių suvaržymų stambiam kapitalui. Bet kai jis nieko panašaus nepasakė, jie dabar lengviau atsikvėpė.

10,800,000 Bedarbių Amerikoje.

Šį panedėlį Washingtono vyriausybė paskelbė, jog pravesta andai bedarbių registracija parodė, kad dabartiniu laiku Jungtinėse Valstijose yra daugiau kaip 10,800,000 žmonių, kurie jieško darbo ir negali jo niekur gauti.

Nors yra įvestas ir veikia socialės apdraudos įstatymas, tačiau tik maža dalis bedarbių ir kitokių beturčių gauna pagalbą. Washingtono žiniomis, dabartiniu laiku vos tik 2,100,000 žmonių gauna iš to šaltinio pagalbos.

Automobiliai Užmušė 40,300 Žmonių.

Iš viso buvo 1,040,000 nelaimingų atsitikimų.

Travelers Insurance kompanija, kuri apdraudžia automobilius nuo nelaimingų atsitikimų, praneša, kad per 1937 metus Jungtinėse Valstijose buvo 1,040,000 nelaimingų atsitikimų su automobiliais, ir kad tose nelaimėse 40,300 žmonių buvo užmušta ir 1,060,000 sužeista.

1936 metais panašių nelaimių buvo 865,000, o 1935 metais—826,000. Taigi pasirodo, kad nelaimių skaičius kas metai eina vis didyn.

ŠNIPO UŽMUŠĖJA IŠTEISINTA.

Lawrence, Mass. — Vanda Adamczyk'iutė, kuri nušovė čia audinyčių šnipą Poole'ą, pereitą sąvaitę buvo paleista ir byla prieš ją nutraukta. Ji parodė, kad tas šnipas buvo nusivežęs ją savo ofisan ir išlaikęs tenai kelias valandas, kai sutemo, užpuolė ją. Gindama savo garbę, ji pagrobė jo revolverį ir nudėjo tą begėdį.

WORCESTERY UŽPUOLĖ NAMUS.

Savininkams išvažiavus, į Wellingtonų namus Worcestery paskambino kažin kas duris. Kai tarnaitė atidarė duris, kažin koks vyras su kauke ant veido atkišo į ją revolverį ir įsibriovė į vidų. Susirinkęs pinigų ir visokių daiktų už $2,000, pasišalino.

DARBININKAI NUTARĖ ŠELPTI SAVO DARBDAVIUS.

New Bedfordo 800 audėjų nutarė dešimtą dalį savo algos aukoti Neildo audimų firmai, kad ji galėtų apsimoketi savo skolas ir operuoti toliau.

APŽVALGA

KAIP KUNIGAI "ŠVIEČIA" LIAUDĮ.

"Laisvoji Mintis" gyvais faktais parodo, ko verti musiškių kunigėlių darbai, kuriais jie taip giriasi "šviečią" liaudį. Esą,

"Kunigiпė spauda nuolat pučia Jerichono triubas apie klerikališkų organizacijų 'kulturinius nuopelnus' musų visuomenei ir tautai. Tačiau iš tos pačios kuniginės spaudos kronikos mes aiškiai matome, kad tų organizacijų 'veikimas' toliau bažnyčios, klebonijos ir šokių salės ribų neišeina. Surengė šokių vakarą, vaidino šv. Agnietę, šv. Katryną, šv. Joaną, Meksikos didvyrius, užpirko mišias, giedojo rožančių ir tt. Kiekviename numeryje vis ta pati litanija. Didžiausia 'kulturinė' sensacija įvyksta, kada suruošia 'paskaitą' prieš civilinę metrikaciją arba demagogijos persunktą puolimą prieš laisvų pažiurų žmones. Niekados neišgirsi aiškinant apie higieną, sveikatos reikalus, žemės ukį, gamtos mokslus ir tt."

Taip yra Lietuvoj. O ar kitaip Amerikoj? Kaip pavyzdį, "Laisvoji Mintis" ima South Bostono kunigiпį "Darbininką." Sako:

"Štai 'Darbininko' 75 Nr. raginama į darbą tokiu straipsniu: 'Melskimės ir dirbkime.' Ir jame nurodoma, kaip reikia dirbti: 'Žemė yra dangui paruošiamoji mokykla... Darbas nėra musų galutinis tikslas, tiktai priemonė tikslui atsiekti... Darbas turi buti sujungiamas su malda'."

O jei kam neaišku, kaip tas klerikalų darbas su malda praktikoj yra jungiamas, tai tepasiklauso ką "Darbininkas" rašo toliau. Štai:

"Vyčių Norwood Kuopa kviečia į jų 'Harvest' šokius, kurie įvyks penktadienį... Providence, R. I. Kuopa kviečia į jų šokius, kurie įvyks šeštadienį... Athol kuopa 10 kviečia į jų 'Weenie Roast,' kuris įvyks sekmadienį... Worcester kuopa kviečia į jų penktus šokius, kurie įvyks šeštadienį... Vyčių 17-tos kuopos nariai kviečiami į viršminėtus parengimus. Užtikrinta visiems geras laikas ir susipažinimas... Vyčių 'Halloween' šokiai įvyks spalių 12... ten bus skanių valgių, įvairių gėrimų, malonių pasilinksminimų... Amžinojo Rožančiaus susirinkimas įvyko rugsėjo 26 d. Nutarta: kalbėti rožančių nuo 7 rytą iki 7 vakare..."

Tai ve, kaip žemėj gyvenant reikia ruoštis "dangaus karalystei" — nuo ryto iki vakaro kalbėti ražančių, o vakaro susilaukus — šokti!

Ir pas kunigus tai vadinasi "apšvieta."

KUO REMIASI TIKYBA?

Kaip praneša "Lietuvos Žinios," tautininkų "seime" kun. Gylis pasakęs pamokslą apie skirtumą tarp mokslo ir tikybos. Jis aiškinęs taip:

"Kas kita yra tikyba, kas kita yra mokslas: jie skiriasi vienas nuo kito ir savo esme, ir kilme, ir tikslu. Tikyba remiasi Dievo apreiškimu. Mokslas apsiriboja pojučiams prieinamais ir protui suprantamais dalykais."

Vis gi neblogai pasakyta. Mokslas remiasi tik žinomais ir protui suprantamais dalykais. Vadinasi, jo pamatas aiškus ir tvirtas. O tikyba remiasi tik tuo, kas nesuprantama. Reiškia, ir ji pati nežino, kuo ji remiasi.

POPIEŽIUS NEBEGAUNA "PETRAGRAŠIŲ."

"Lietuvos Aidas" sako:

"Anglų spauda rašo, kad popiežiaus Pijaus XI-jo iždas šiais metais gerokai nukentėjo, nes 'Petragrašio' rinkliava labai sumažėjusi. Ispanija paprastai gausiai siųsdavo į Romą šv. Petro skatikų — dabar Vatikanas iš ten nieko nebegauna. Negauna nieko iš Meksikos, negauna iš Rusijos. Nedaug tegauna iš Europos centrinių valstybių, Vovietijos ir Austrijos. Kritus Francuzijos franko kursui, pajamos iš francuzų žemės taip pat gerokai sumažėjo."

Bet popiežiaus dvarą dabar gausiai remia Mussolinis, kuris kas metai duoda jam po 50,000,000 lirų iš Italijos valstybės iždo, sako "L. Aidas."

Taigi, jei ne Italijos fašizmas, "šventam tėvui" gal jau butų reikėję paskelbti savo biznio bankrotą.

"VIENYBĖ" SULINDO Į "TĖVYNĘ."

Kai kurie SLA. nariai Bostone pereitą sąvaitę gavę savo organą labai nustebo. Pirmam puslapy pažymėta: "Tėvynė," Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, No. 53. Bet antram ir trečiam puslapiuose—"Vienybė." Paskutiniam puslapy vėl "Tėvynė."

Vienas kaimynas atnešė musų redakcijon tą keistą kombinaciją ir sako: "Ar matėt kada tautiškus stebuklus?"

Jis patiesė laikraštį ant stalo ir pridurė:

"Va, pažiurėkit, kaip 'Vienybė' sulindo į 'Tėvynę'!"

Ir ištiesų, ji buvo "sulindus."

"Tai matot, kokių gudrybių imasi fašistai," kalbėjo musų kaimynas toliau. "Patys skaitytojų neturi, tai pradeda siuntinėti savo gazietą SLA. nariams, o kad žmonės šito šmugelio tuoj nepastebėtų, tai ant pirmo ir paskutinio puslapių uždeda musų organo vardą. Ar tai ne sukčiai?"

Mes mėginom spėti, jog tai galėjo atsitikti dėl to, kad abudu laikraščiai spausdinami toj pačioj mašinoj. Bet musų kaimynas nenorėjo su tuo sutikti. Sako, čia fašistų kontrabanda, ir viskas.

Kaune Šaukiamas Kaukazo Lietuvių Suvažiavimas.

Dar gerokai prieš didįjį karą daugelis lietuvių tarnavusių rusų kariuomenėje Šiaurės Kaukaze ir Užkaukazėje, vedę, pasilikdavo ten gyventi. Kai kurie ten apsigyvenusių lietuvių vedė ruses ir sukurė rusiškas šeimas, bet buvo ir tokių, kurie žmonomis atsikviesdavo lietuvaites ir nenutausdavo. Tie lietuviai ten sudarė lietuviškas kolonijas ir lietuviškas šeimas. Tokių kolonijų buvo Tiflise, Batume, Baku, Karse, Jekaterinodare, Vladikaukaze, Piatigorske, Novorosijske ir kitur.

Lietuvių kolonijos atskiruose miestuose pradėjo kurti lietuviškas draugijas. Regis, pirmiausiai įsikurė (1912 m.) Tiflise "Lietuvių pašalpos draugija."

Kaukazo lietuvių veikimas ypatingai pagyvėjo 1914—1917 metais, kai ten atvyko daug lietuvių tremtinių — karių ir moksleivijos. Nuo tada Tiflise be jau minėtos draugijos pradėjo veikti "Dramos muzikos kuopa," "Tremtinių šelpimo komitetas," "Lietuvių tautos taryba" ir kt.

"Tifliso lietuvių tautos taryba" buvo centrinis, visą Tifliso lietuvių vienijąs veikimą organas. Taryba 1917 metų gruodžio 29—30 d. Tiflise sušaukė Kaukazo lietuvių organizacijų atstovų suvažiavimą. Tas suvažiavimas priėmė rezoliucijas, kuriomis Lietuvai reikalaujama nepriklausomybės, buvo raginama steigti lietuvių karių dalis ir Batume organizuoti lietuvių batalioną. Taigi, to suvažiavimo 20 metų sukakčiai paminėti dabar ir šaukiamas Kaukazo lietuvių suvažiavimas.

Gruodžio 4 d. iniciatorių grupė sušaukė Kaune gyvenančių kaukaziečių pasitarimą. Pasitarimui pirmininkavo ilgus metus buvęs vyriausio tribunolo prokuroras Jurgis Kalvaitis.

Suvažiavimui rengti išrinktas devynių asmenų komitetas. Komiteto pirmininku išrinktas "Eltos" dir. P. Dailidė, sekretorium Kl. Prielgauskas.

Komitetas suvažiavimą nutarė šaukti 1938 m. sausio 6 d. Kaune.

Suvažiavime bus keli referatai apie tuometinių Kaukazo lietuvių organizacijų veiklą ir reikšmę.

Į suvažiavimą kviečiami Kaukaze gyvenę ir veikę lietuviai: dr. K. Grinius, St. Raštikis, Julius Štarka, El. Kardelienė, V. Jankauskienė, p. Kviklys, dr. B. Sipavičius, J. Popečkys, prof. V. Krėvė ir daugelis kitų, viso apie 50 žmonių.

Taip rašo apie tą "suvažiavimą" Kauno laikraščiai. Bet iš paskutinių žodžių matyt, kad tai bus ne Kaukaze gyvenančių lietuvių suvažiavimas, o tik kauniškių sueiga. Kokiems tat galams vadinti tą vakarušką "Kaukazo lietuvių suvažiavimu?"

PAGROBTAS.

Čia matome Arthurą Friedą, turtingą biznierių iš White Plains, N. Y. Vieną vakarą jis išvažiavo teatran į New Yorką ir nesugryžo. Vėliau jo šeimyna gavo iš kidnaperių reikalavimą, kad už jo paliuosavimą padėtų nurodytoj vietoj du šimtu tukstančių dolerių.

Vaizdelis Iš Kinų-Japonų Karo.

Ši nuotrauka gauta pastu tik dabar. Ji parodo, kaip kiniečiai kareiviai, negalėdami išlaikyti šanchajuje japonų bombų iš oro, metė ginklus ir bėgo į Francuzų Koncesiją Tarptautiniame Kvartale. Čia matyt, kaip beginklius kiniečius tvarko francuzų kareiviai.

KĄ SLEPIA VANDENŲ GELMĖS.

Vandenynai žmonių kulturai ir civilizacijai yra daug pasitarnavę. Jau pirmykštis žmogus naudojosi vandenynais imdamas iš jų sau maistą. Laikui bėgant įvairųs vandenynai vis plačiau ir plačiau raižosi žmogaus pagamintais laivais,—ar tai susisiekimo, ar žuvininkystės tikslais. Ir štai, iš anų laikų iki šios dienos yra užsilikę baisios legendos apie vandenynų gyventojus. Tų laikų žmogus, nesugebėdamas giliau pažvelgti į vandenynų plotą bei gelmes, tačiau nujausdamas, kad čia vyksta gyvenimas, kurė įvairias legendas.

Gamtininkai dar ilgai tvirtino, kad vandenynų gelmėse negali gyventi joks gyvis, nes ten vanduo yra labai suspaustas. Tačiau žmogaus protas išrado tokius prietaisus, kurie pagelbėjo lengviau pasiekti vandenynų dugną ir arčiau ištirti gelmių augaliją bei gyvuliją. Tie prietaisai padėjo žmogui nustatyti, kad gelmėse vyksta toks pat gyvenimas, kaip ir vandenynų paviršiuje, nežiurint kitoniškų apystovų bei gyventojų.

Tačiau patys pirmieji stebėjimai atrodė neįtikėtini. Reikėjo jieškoti kelių ir priemonių, kuriomis pasiremiant butų galima daryti metodiški tyrinėjimai ir gauti neginčijamai tikri daviniai. Tokiu budu buvo padėtas pamatas naujam mokslui, okeanografijai, kurios uždavinys yra tirti vandenynus. Šis mokslas fizikams ir gamtininkams atidarė platų darbo lauką. Gamtininkų atradimai supažindino mus su daugybe naujų gyvių ir su geologinių laikų vandenynų gyvunija, kurios kruvos dar ir šiandien tebelaukia mokslininko akies.

Dabar truputį pažvelkime į vandenymų gyvių gyvenimą. Netobula musų akis neduoda galimybės tiesiog stebėti vandenyno dugne vykstančio gyvenimo. Mes tiesioginiai galime tirti tik pačius viršutinius vandens sluoksnius. Čia mums į pagalbą ateina žmogaus padirbti prietaisai.

Vandenynų gelmių gyvių gyvenimo sąlygos yra skirtingesnės, negu gyvių, gyvenančių paviršiuje. Bangų judėjimas, potviniai, atoslugiai, saulės šviesa, metų laikų įtaka keičia jų gyvenimo sąlygas: gyvunija ir augmenija viena prie antros prisitaiko. Tačiau kuo giliau į gelmes, tuo mažiau jaučiamas bangų judėjimas, saulės šviesa, metų laikų įtaka. Temperatura vandenynų gelmėse niekad nesikeičia. Spinduliai pirmiausia keičia savo spalvą, o paskiau visiškai išnyksta, taip, kad gelmėse viešpatauja tamsa. Violetiniai spinduliai tik tiek prasiskverbia, kiek jų reikia augalams, kad šie išliktų gyvi. Jau 200 metrų gilumoje nebegalima rasti jokios juros žolės, kurios spalva butų šviesi, kaip paviršiuje. Temperatura, einant nuo paviršiaus, mažėja. Gelmėse viešpatauja beveik ledo temperatura. Tačiau ji visuomet pastovi, amžina tamsa, šaltis ir tyla. Toks vaizdas žmogui kelia nuobodulio ir liudesio jausmą.

Dar 3,000 metrų gilumoje yra gausi gyvunija; giliau ji mažėja ir jau 7,000 metrų gilumoje visai išnyksta. Šu augalais, kurie auga daugiau paviršiuje, kartu gelmėse dingsta ir gyviai žolėdžiai, palieka tik mėsėdžiai. Jau apie 200 metrų gilumoj gyvunija staiga pasikeičia. Joje budi gyviai medžiotojai, tykodami grobio. Kiti gyviai maitinasi kitaip. Juos vadina purvarijais. Didėjant gilumui, mažėja maistas, dėl to retėja ir gyviai. 7,000 metrų gilumoje gyviai visiškai išnyksta. Nauji matavimai pasiekė 10,000 metrų gilumo, bet ar ten yra gyvių, tikrai nežinia.

Iš kur eina šviesa?

Ar gelmėse yra visiška, absoliuti tamsa, ar ne? Tenka pastebėti, kad žuvys, gyvenačios gana giliai, turi gan tobulas akis. Tad kam jos reikalingos? Mes žinome, kad organas, kuriam kliudoma veikti, atrofuojasi, nyksta, todėl jei akys butų šioms žuvims nereikalingos, jos butų išnykusios. Taigi, vandenyno gelmių gyvių negalima laikyti aklais. Tenka pabrėžti, kad minėti gelmių gyviai turi net labai puikiai įtaisytus regėjimo organus. Iš čia tenka padaryti išvadą, kad gelmėse yra kitokios, ne saulės, šviesos versmės. Mokslininkai ištyrė, kad gyviai, kurie gyvena gelmėse, leidžia iš savęs šviesą. Tačiau ši nuomonė daugelio dar nepripažįstama. Reikia manyti, kad vandenynų dugnas yra apdengtas šviečiančiais mikrobais.

Gelmėse yra krumelių, kurių šakelės apdengtos blizgančia žieve. Ant šių medžių kabinasi vadinamos rožės. Aplinkui ropinėja švytruojančiom akim mikrobai, plaukioja žuvys su bronziniais ar sidabriniais žvynais, raitosi besikeičiančios spalvos polipai. Ramiam vandenyne supasi permatomos meduzos, sifonoforai su mėlynom ir violetinėm girlandom, raudoni ežiai su blizgančiais perlais. Kuo giliau, tuo šviesa mažesnė ir visiškai ten išnyksta, kur baigiasi gyviai.

Sunku įsivaizduoti šią gyvių šviesą. Gyvis gali užgesinti ar uždegti žibintus savo noru. Jie tarnauja jam daugiau grobio sugavimui.

("L. U.") **P. Gilius.**

DVIDEŠIMTOJO AMŽIAUS "ŠVENTOJI SĄJUNGA"

[Viena "Šventoji Sąjunga" buvo įkurta Europoje 1816 metais. Ją sumanė Rusijos caras Aleksandras I neva krikščionybei palaikyti. Tačiau tikrasis jos tikslas buvo buti Europos žandaru, ginti karalių sostus ir visur slopinti revoliucinį judėjimą. Ton "Šventon Sąjungon" buvo susidėjusios 3 valstybės: Maskolija, Austrija ir Prusija. Dabar panaši sąjunga susidarė iš trijų fašistinių valsstybių: Vokietijos, Japonijos ir Italijos. Apie šitą XX amžiaus "Šv. Sąjungą" rašo "Socialističeskame Viestnike" rusų socialdemokratų veikėjas F. Danas. Taigi paduosime čia kai kurias jo straipsnio vietas.—Red.]

I.

Lapkričio 6 d. Romoje buvo pasirašytas susitarimas, kuriuo Italija prisideda prie japonų—Vokiečių sutarties "kovoti su komunizmu."

Šis susitarimas įneša daug aiškumo į tarptautinę padėtį. Į tarptautinę areną įžengia nauja trijulė "Šventoji Sąjunga."

Ji skiriasi nuo XIX amžiaus pradžios monarchistinės ir feodališkai — kapitalistinės savo pobudžiu sąjungos.

Kaip ir jos pranokėja, **dabartinė "Šventoji sąjunga" pasisavina teisę, prisidengus "kovos su komunizmu" skraiste, kontroliuoti visų kraštų vidaus gyvenimo raidą, kad visada turėtų priekabę ir galėtų juos pulti.**

"Šventoji sąjunga" lyg ir skelbiasi esanti viso pasaulio žandaras.

Šiandien ji patrankomis, tankais ir lėktuvais "griauna komunizmą" Europos ispanų vakaruose ir Azijos kinų rytuose. Ryt tai gali įvykti Europos centre, Afrikos šiaurėje, Amerikos pietuose, nekalbant jau apie Sovietų Sąjungą. Jokių ribų savo "civilizatoriškai" agresijai ji nestato. Ji iš karto pasirodo, kaip pasaulinio maštabo jėga.

Kova su tuo, ką fašistinis triumviratas vadina "pudančia bolševizmo įtaka," yra tik priekabė karo agresijos žygiams visur, kur agresija atitiks "Šventosios sąjungos" interesus.

Liaudies frontas Francuzijoje, socialistų dalyvavimas koaliciniame Čekoslovakijos kabinete, socialistų vyriausybės Skandinavijoje, galimas Darbo partijos atėjimas prie valdžios vairo Anglijoje ir tt.,—visa tai gali buti paskelbta tokiu pat tariamosios "įtakos" išperu, kaip ir ispanų respublikos gynimas nuo sukilėlių, arba Kinijos nuo japonų militaristų.

Bet tai dar ne viskas. Fašizmas tikrai stoja besigelbstinčio kapitalistinio pasaulio čempijonu prieš demokratijos jėgas ir idėjas, kurios musų epochoje neišjungiamai susijusios su socializmo idėjomis.

Jis stoja tokiu čempijonu todėl, kad to reikalauja jo paties gyvybiniai interesai. Jis turi ginti nuo darbo masių spaudimo savo despotijas. Jis stoja čempijonu ir todėl, kad šis vaidmuo leidžia jam ekspansijos ir imperialistinės agresijos reikalams pasinaudoti tais baimės klodais, kurių vis daugiau atsiranda visose sergančio kapitalizmo šalių viešpataujančiose klasėse.

Sako, kad musų laikais karo veiksmai prasideda be karo paskelbimo. Fašizmas vaidino irstančio kapitalistinio pasaulio čempijono vaidmenį. Tai duoda jam drąsumo ir jėgos **paskelbti preventyvine tvarka karą visam nefašistiniam pasauliui.** Jis yra įsitikinęs, kad iš eilės puldamas savo aukas, nesutiks griežto demokratinių ir pacifistinių šalių pasipriešinimo, nors jos daug kalba apie kolektyvų saugumą ir savitarpio pagalbą prieš agresorius. Tokiai padėčiai esant jis turi visus šansus ryti vieną kąsnį po kito, įtraukti į savo orbitą išgąsdintas mažąsias šalis ir paklupdyti susilpninta ir demoralizuotas didžiasias valstybes, nors, pasak Roosevelto, 90 nuoš. žmonijos pasisako prieš fašizmą.

II.

Ar teisingi šitie fašizmo apskaičiavimai?

Deja, žvilgterėjus į paskutiniojo laiko tarptautinių įvykių eigą, lyg ir tenka duoti teigiamą atsakymą.

Energija buvo pakilusi tik trumpam laikui ir pasireiškė Nijono sutarties sudarymu. Bet tuojau prasidėjo jos kritimas.

Pirmasis to simptomas buvo Italijos pritraukimas prie kovos... su jos pačios piratiniais veiksmais.

Pradėta kalbėti apie tai, kad negalima leisti italų fašistams okupuoti Balearų salų ir kad anglų—francuzų laivynas turi buti pasiųstas prie Minorkos krantų, kad butų atidaryta Pirenėjų siena, o viskas pasibaigė projektu "suteikti generolui Francui kariaujančios šalies teises"...

Faktiškai tai buvo suteikimas stovinčioms už Franco pečių Italijai ir Vokietijai teisės blokuoti respublikoniškos Ispanijos jurų sienas.

Be to, Edenas, pasakęs kalbą su aiškia orientacija į Franco laimėjimą, pareiškė, kad Anglija pasikeisianti su juo diplomatiniais atstovais.

Vėliau Briusely buvo sušaukta speciali konferencija Kinijai ginti nuo japonų užpuolimo, bet iš pat pradžios ėmė galvoti, kokiu budu paraginus Japoniją, kad ji maloniai sutiktų sabotuoti konferenciją.

Francuzų publicistas Zauerveinas rašo, kad—

konferencijos dalyviams ne tiek rupėjo neleisti japonams praryti kinų grobį, kiek tai, kad ir jie galėtų dalyvauti grobio dalybose be Sovietų Sąjungos ir Francuzijos. "Kinijos kąsnis" butų padalintas (jei japonai sutiktų) tarp Japonijos, Amerikos ir Anglijos.

Tai rodo, kad vėl suduodamas smugis visai Tautų sąjungos sistemai, kolektyviam saugumui ir savitarpio pagalbai.

Konservatyvi Anglijos vyriausybė vis labiau linksta prie tokios politikos, kuri "taikos apsaugojimo" pagrindu laiko susitarimą su karo padegėjais ir jų "sotinimą" svetimomis teritorijomis, kolonijomis ir "įtakos sferomis."

Vargu ar dar reikia įrodinėti, kad Anglijos politika, jei ji butų nuosaikiai gyvendinama, neišvengiamai turėtų labai liudnas pasekmes.

Juk aišku, kad "Šventoji fašizmo sąjunga," suterorizavo mažąsias šalis ir pavieniui sutriuškinus Sovietų Sąjungą ir izoliavus Francuziją, pagaliau turėtų susidurti ir su Anglija ir bandytų išsprogdinti jos imperiją. Tokia trumparegė politika negali išgelbėti taikos, o tik daro karą neišvengiamu; ji neapsaugoja nuo pasaulio katastrofos, tik ruošia fašistų laimėjimą toje katastrofoje.

Todėl savaimi kįla klausimas, kodėl Anglija fašistinėms valstybėms taip pataikauja?

Atsakymas gali but tik toks, kad sumenkėjo tos jėgos, kurios galėtų but prieš pastatytos fašistinei "Šventajai Sąjungai." Anglija bijosi karo, ir todėl nusileidžia apyplėšoms. O Francuzija bijosi ką nors daryti be Anglijos. Ir dėl to susidaro tokia nerami, ir pavojinga padėtis.

KAS SKAITO, RAŠO
TAS DUONOS NEPRAŠO

AMERIKOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

KAS NIEKO NEVEIKIA
TO NIEKAS NEPEIKIA

CLEVELANDO ir APIELINKĖS ŽINIOS

Po D-ro Grigaičio prakalbų.

Clevelando pažangieji lietuviai pradėjo eiti į geresnę vienybę ir kalbėti apie bendrą veikimą. Tas labai aiškiai pasirodė 19 gruodžio dieną, kada buvo surengtos bendros A. L. Kongreso komiteto prakalbos. Šitose prakalbose svarbiausi kalbėtojai buvo Dr. P. Grigaitis ir F. Abekas. Nors musų "madaliuotas kavalierius" ir dėjo visas savo pastangas prakalboms pakenkti, bet visą triusą rudis nunešė ant uodegos. Publika gausiai susirinko išgirsti garsių kalbėtojų, išgirsti tikrų faktų apie visą Lietuvos padėtį, apie visą Smetonos valdžios elgėsį su Lietuvos žmonėmis.

Buvo garsinta, kad prakalbos prasidės apie antrą valandą po pietų. Ir apie tą laiką Lietuvių salė buvo jau pilna žmonių. Tai jau senai yra taip buvę, kad ant prakalbų pricitų pilna svetainė.

Dienos tvarką vedė nenuilstantis vietos veikėjas, Am. Liet. Kongreso vicepirmininkas, S. Mažanskas. Jis plačiai paaiškino šių prakalbų tikslą ir pakvietė kalbėti komiteto pirmininką S. Čerauką, kuris nušvietė vietos komiteto veiklą ir kvietė darbuotis toliau. Po jo kalbėjo J. Mažeika, kuris daug prisideda prie šio komiteto palaikymo. Jis pasakė aštrią kalbą prieš fašistų veikimą šioj kolonijoj, daugiausia taikydamas į "Dirvą" ir jos leidėją Karpių. Jis nurodė daug faktų, kaip Karpius demoralizuoja vietos lietuvius ir daro suirutę jų tarpe.

Po šių vietinių kalbėtojų, gražią kalbą pasakė F. Abekas iš Chicagos. Drg. Abekas plačiai nušvietė Smetonos valdžios politiką ir jos žalingumą Lietuvos žmonėms. Galima sakyti, kad drg. Abeko kalba buvo labai įdomi, ir visi ramiai jos klausėsi.

Po Abeko kalbos buvo trumpa pertrauka, o po pertraukos sekė trumpa dainų programa, kurią išpildė clevelandiečių mylimi dainininkai, Julius Krasnickas ir p-lė Sofia Kučinskaitė. Pianu akompanavo pianistė p-nia Aldona Wilkelis, taipgi visų mylima.

Po dainų J. Jarus pasakė keliatą žodžių Lietuvių Kulturinio Darželio reikalu, paprašydamas aukų, ir publika sumetė darželio naudai $10.42, kurie perduoti darželio iždan.

Ant galo prieita ir prie ilgai laukto kalbėtojo P. Grigaičio. Jam pasirodžius, publika jį pasitiko dideliu entuziazmu ir gausiu rankų plojimu. Drg. Grigaitis užėmė ilgoką laiką savo prakalbai ir plačiai nušvietė pasaulio įvykius ir Lietuvos padėtį tuose įvykiuose. Jis aiškiai nurodė, kokia Lietuva buvo pirma, kokia ji dabar yra, ir kokia ji galėtų buti, jeigu ten gyvuotų demokratija. Jis pabrėžė, kad žmonės, kurie išgavo Lietuvai laisvę, šiandien neturi laisvės savo žodį pasakyti. Kalbėtojas nurodė, kad jei Lietuvoje ir padaryta progreso, tai padaryta ne dėl to, kad Smetona valdo Lietuvą, bet tai turėjo eiti kartu su viso pasaulio progresu. Mes matome, kad per tą vienuolika metų nuo Smetonos užėmimo Lietuvos, progresas yra pakilęs visame pasaulyje, taigi ir Lietuva šiek-tiek pakilo. Bet jeigu ten butų gyvavusi demokratiška valdžia, taip kaip iš pradžių buvo, tai Lietuva butų keleriopai pakilusi progrese.

Kalbėtojas taipgi nurodė ir iš kur Lietuvai gręsia didysis pavojus, kuris gali įvykti greičiau, jei Lietuvos žmonės nebus užganėdinti.

Taigi visais atžvilgiais dr. Grigaičio kalba buvo pamokinanti ir įdomi. Jeigu jis butų per naktį kalbėjęs, tai ir tada nebutų niekam nusibodę klausytis.

Kalbama apie socialistų kuopą.

Dar Grigaičiui neišvažiavus, jau daugelis pradėjo kalbėti, kad mums,, clevelandiečiams, reikia eiti į geresnę vienybę ir veikti išvien. Tam butų geriausis dalykas įsteigus socialistų kuopą. Be organizacijos yra sunku dirbti bendrą darbą. Taigi, po drg. Grigaičio apsilankymo gauna tikėtis, kad bus įkurta socialistų kuopa, nes jo kalba suvedė visus į artimesnius santikius.

Prakalbos visapusiškai pavyko ir publika buvo labai patenkinta. Aukų lėšoms padengti surinkta aštuoniolika dolerių.

Prie progos noriu tarti padėkos žodį salės direktoriams, nes jie rengėjų nenuskriaudė. Mat, didžiuma jų pažanguș žmonės ir pažangiems darbams atjaučia.

Padėkos žodis.

Aš tariu nuoširdų ačiu "Naujienoms" už gražią dovaną (rašomą plunksną) Ta dovana pasiliks pas mane atminčiai ant visados. Aš netikėjau, kad bučiau užsitarnavęs tokios gražios dovanos.

Per šį skyrių aš sveikinu visus savo kolonijos lietuvius su Naujais Metais. Linkiu visiems kuo geriausios ateities. Mes visi trokštame, kad 1938 metai butų daug laimingesni darbininkams. Taipgi kviečiu visus į talką platinti pažangią lietuvių spaudą. **Jonas Jarus.**

SPRINGFIELD, ILL.

Komedija ir koncertas.

"Sveikam Ligos Neįkalbėsi" ir koncertas čia statyta lapkričio 28-tą dieną gražioje K. of C. Auditorijoje. Vakarą rengė Springfieldo Lietuvių Kulturos Draugija, Chicagos Lietuvių Draugijos skyrius.

Artistai vaidintojai buvo chicagiečiai. Jų vaidinimas ir dainos musų publikai labai patiko. Neapsakomai gražiai vaidino ir dainavo Agutė, maluno savininkė Genovaitė Giedraitienė. Jinai turi gražų soprano balsą. Jonukas, jos mylimas Antanas Kaminskas, irgi gražiai dainavo ir vaidino. Pov. Milleris šauniai vaidino Simo rolę. Jis buvo persirengęs į maluninin kę moteriškais drabužiais. Plati, dideliais bryliais skrybelė, šimtais kvoldų kreivas andarokas, šleivi čebatai, o jo tas vikrumas aukštyn šokinėti — tikrai publiką iki sočiai prijuokino. Simo sunus Jokubas, irgi gerai vaidino. Jis vis gyrė savo mylimą Magdę ir jos gera širdį. Girdi, "kad prašyčiau pas savo Magdutę, tai ir gaučiau."

Antra dalis buvo koncertas.

Solo dainavo Kazys Pažarskis, Antanas Kaminskas ir Genovaitė Giedraitis. Prie piano buvo Jonas Bijanskas. Publika jiems aplodismentų nesigailėjo. Plojo ir plojo. Visi džiaugėsi ir gerėjosi Chicagiečiais artistais.

Po koncerto buvo skani vakarienė "Blue Danube" (Mėlyno Dunojaus) įstaigoje.

Po vakarienės vėl sugrįžta į svetainę, o pasibaigus šokiams, užvažiuota pas drg. V. Černauskus ir prie linksmų pasikalbėjimų praleista pora valandų laiko. Potam, 2 valandą iš ryto, artistai traukiniu gryžo namo, į Chicagą. Tik pp. P. Mileris su žmona apsinakvojo pas V. Černauskus, nes naktį automobiliumi ir da ledais apšalusiu keliu, buvo pavojinga važiuoti.

Šis koncertas buvo surengtas paminėti 3-jų metų sukaktį nuo Lietuvos Sunų draugystės prisidėjimo prie didžiulės Chicagos Lietuvių Draugijos. Prieš 3 metus Lietuvos Sunų draugystė turėjo 114 narių, dabar turi 255. Chicagos Lietuvių Drja prieš 3 metus turėjo narių 1,400, o dabar turi 5,000 narių. Kas sakė, kad jau nėra progos lietuviškoms draugijoms augti? Tik reikia gerų darbuotojų. Chicagiečiai jų turi. **Ainis.**

BRIDGEPORT, CONN.

Atsišaukimas į visas lietuvių organizacijas.

Gerbiamieji:

Ruošdamies į Amerikos Lietuvių Kongresą ir po Kongreso visi mes žadėjome dirbti Lietuvos demokratijos labui. Kitose kolonijose demokratijos remėjai daro konferencijas ir tariasi jau antrą Kongresą šaukti, o ką nuveikėm mes, Connecticut valstijos lietuviai? Fašistai džiaugiasi, kad mes miegame.

Todėl Bridgeporto Lietuvių Prieškalinis Komitetas, kuris yra Amerikos Lietuvių Kongreso skyrius ir atstovauja 7 lietuvių organizacijas, nutarė įsteigti Connecticut valstijos apskritį ir kviečia prie to apskričio prisidėti visas šios valstijos organizacijas, kurios pritaria Amerikos Lietuvių Kongresui ir trokšta atsteigti demokratiją Lietuvoje.

Veikdami išvien, galėsime suruošti daugiau prakalbų, geriau pasirengti sekančiam Kongresui ir galėsime daugiau naudos suteikti Lietuvos žmonėms.

Taigi visos tokios organizacijos prašomos išrinkti savo atstovus ir prisiųsti juos konferencijon, kuri įvyks nedėldienį, 16 sausio, 10 valandą ryto, Lietuvių Jaunų Vyrų Draugijos salėj, 407 Lafayette street, Bridgeporte.

Liet. Priešk. K-to rašt.
J. J. Mockaitis,
1367 Pembroke st.

WATERBURY, CONN.

Prasidėjo didelis nedarbas.

Paskutiniais laikais pas mus užėjo labai didelis nedarbas. Žmonės vaikščioja nusiminę ir nežino ko laukia. Nelinksmos buvo ir Kalėdos. Organizacijų veikla taipgi apmirė. Nors susirinkimai įvyksta, bet juose daugiausia renkamos tik naujos valdybos ateinantiems metams. Kiti reikalai stovi vietoj.

"Lietuviškos Knygos Komisija."

Reikia pasakyti, kad Waterburyje įsikurė "Lietuviškos Knygos Komisija," kurios tikslas yra aprupinti lietuvius lietuviškom knygom. Komisija jau išsiderėjo miesto knygyne vietą lietuviškoms knygoms. Knygų yra jau nemaža ir kiekvienas vietos lietuvis gali nuvykti miesto knygynan ir gauti savo kalba knygų pasiskaityti.

Katalikus vadžioja už nosių.

Katalikai Waterburyje labai apsileidę ir neranguș, tik ne visi. Yra tokių, kurie netik savo vienminčius už nosių vedžioja, bet ir kitiems stengiasi koją pakišti. Prie tokių "veikėjų" priklauso A. A—sis. Jis, lyg koks diktatorius, turi pasižabojęs vietos katalikus. Jis norėtų ir kitiems "vadovauti," tik bėda, kad niekas daugiau jo neklauso. Pavyzdžiui, jis veržėsi ir į Knygos Komisiją, norėjo įneiti su visa "Katalikų Federacija," bet kai pamatė, kad "generolo" vietos čia negaus, pasitraukė ir daugiau jau nebegryžo. Dabar jis pradėjo skelbti, kad "Lietuviškos Knygos Komisija" esanti "raudonojo fronto organizacija." Žinoma, tas netiesa. Iš kitos gi pusės yra faktas, kad toji "Katalikų Federacija" yra tik jo ir Marcelės "federacija."

Lietuvių kalbos mokykla.

Kaikurių lietuvių sumanymu, prie kurio daugiausia prisidėjo adv. Lukošius, Waterburyje buvo įsteigta lietuvių kalbos mokykla, kuri randasi Dugan School patalpose. Mokytoj a u j a jaunas ir energingas lietuvis mokytojas iš Bristolio. Pamokos buna 4 kartus į sąvaitę, nuo 7 iki 9 valandos vakaro. Čia kiekvienam yra gera proga pramokti savos kalbos, tik nereikia tingėti.

Profesoriaus Anukas.

FOREST CITY, PA.

SLA. nominacijos.

12 gruodžio musų SLA. 2 kuopa turėjo nominacijas. Adv. Bagočius gavo 17 balsų, Mažukna 17, Vinikas 14, Miliauskas 2, Gugis 15, Mikužiutė 14, Mockus 14, Marcinkevičius 3, d-ras Stanislovaitis 17. Sandariečių kandidatai gavo po kelis balsus.

Seniau, kuomet šiai kuopai vadovavo socialistai, budavo pavyzdinga tvarka ir malonu ateit į susirinkimą. Tuomet ir narių buvo kur kas daugiau. O dabar lermas, ginčai, nejauku ir sėdėt susirinkime. Turbut dėl to ir narių liko nebedaug. Tik pažanguș "Keleivio" skaitytojai pavyzdingai susirinkimuose elgiasi ir gerai tvarką veda.

SLA. Narys.

HARTFORD, CONN.

Sausio 8 vakare, A. L. U. P. N. Kliubas rengia didelį balių Liet. Parapijos Svetainėje. Visi gerai žinote, kad Kliubas visuomet surengia puikius parengimus ir atsilankiusieji buna pilnai patenkinti. Šįmet baliui gros geriausi muzikantai, be to, bus visokių gėrimų ir skanių užkandžių, prašome visus atsilankyti. Įžanga 25c. Kliubas dirba visų lietuvių naudai, nupirko namą, prie kurio statys svetainę, kurią mes visi galėsime naudotis. Kurie turite laimėjimų knygutes, prašome pinigus grąžint parengimo vakare. **Rengėjai.**

Gulivero Kelionės į Nežinomas Šalis.

Labai graži ir interesinga apysaka, pilna sujaudinimo. Su paveikslais. Kaina ..... 50c.

Kaip Tapti Suvienytų Valstijų Piliečiu. Aiškiai išguldyti pilietystės įstatymai su reikalingais klausimais ir atsakymais lietuvių ir anglų kalbose. Antra peržiurėta ir pagerinta laida ..... 10c.

Suardyta Teismo Rimtis.

San Franciscos teisme anądien buvo teisiamas Arnold Cohn, 17 metų amžiaus Californijos universiteto studentas, kurį policija kaltino plėšikavimu. Kai teismas pripažino jį kaltu, jis pašoko ir sukėlė tokį furorą, kad visi teismo atentantai vos jį nugalėjo. Čia jis matyt tik dalinai šviesiame kostiume. Vienas atendantas laiko jį už rankos. Teismo rumuose buvo tikros ristynės, ir įžanga nemokama.

JIS IŠLIKO GYVAS.

Čia parodytas Paramount judomujų paveikslų firmos fotografas, kuris buvo ant Amerikos karo laivo "Panay," kurį japonai paskandino. Jis išliko gyvas ir nufotografavo visą japonų užpuolimą.

ŽINIOS IŠ BALTIMORĖS, MD.

Laukta "revoliucija" siuvėjų susirinkime neįvyko.

Gruodžio 15 dieną buvo lietuvių siuvėjų 218-to skyriaus susirinkimas ir valdybos rinkimai. Kai kas pranašavo, kad galėsianti kilti "revoliucija." Bet kas to laukė, apsiriko. Susirinkimas buvo visai ramus. Dalyvavo vos tik virš 100 narių, taigi beveik tik dešimta lokalo dalis. Valdyba 1938 metams išrinkta kone visa ta pati.

Žinoma, kaip visuose rinkimuose, taip ir čia neapsiėjo be klastų. Prie balsų skaitymo buvo tiktai vienas žmogus iš opozicijos, o vienas negalėjo viską pastebėti. Be to, vieni nariai apsiėmė kandidatais į kelias skirtingas vietas, kitų visai neįsileisdami į sąrašą. Tai neteisinga ir negražu. Vienas asmuo neturėtų užimti kelių urėdų. Organizacijai daug naudingiau, kuomet jos valdyboj veikia daugiau žmonių. Kuo daugiau galvų, tuo daugiau nuomonių ir sumanymų, tuo gyvesnis veikimas.

Dėl korespondento buvo kilę net ir barnių. Mat, buvęs iki šiol oficialus skyriaus korespondentas meškiškai pasitarnavo. Jisai per kitą laikraštį negražiai apšmeižė musų skyriaus organą "Keleivį," kam šis netalpino jo agitacinių raštų, kiršinančių vienus skyriaus narius prieš kitus. Pasauktas dabar pasiaiškinti, jis pradėjo skaityti pasiteisinimą iš popierio. Girdi, "jeigu kas mane meta akmeniu, tai aš metu tam du." Kaž-kas iš šalies pastebėjo: "Prisiminė vyras jaunystę, kuomet kiaules ganydamas akmenimis su kitais piemenimis svaidėsi."

Po visų barnių ir pasiteisinimų, korespondentas buvo pavarytas iš tarnybos su ta pastaba, kad atšauktų visus šmeižtus prieš "Keleivį."

Sekantiems metams korespondento nutarta nerinkti, nes korespondentas daug nesmagumų unijai pridarė ir prie to da keliatą dolerių kainavo. Bet man rodos, kad čia padaryta klaida. Geras korespondentas gali padaryti organizacijai daug naudos. Unija be savo korespondento, tai taip kaip armija be žvalgo. Žvalgas apžiuri situaciją ir praneša kas kur darosi. Tik nepamanykit, draugai siuvėjai, kad aš noriu tos tarnybos. Ne, yra jaunesnių už mane. Butų naudinga išrinkti tokį korespondentą, kuris galėtų rašinėti netik į lietuviškus laikraščius, bet ir į anglišką unijos organą "Advance."

Da vienas taisytinas dalykas, tai tie ilgi, nuobodus raportai. Ypač buvo nuobodus, be reikalo ištęsti pramonės atstovo raportai iš darbaviečių. Jie užima tiek daug laiko, kad nėra kada iškelti ir svarstyti naujų sumanymų. Tais nuobodžiais raportais daug kas nepatenkintas. Nejaugi negalima butų pranešti apie tuos dalykus trumpiau ir gyviau?

Susirinkimas nutarė užsikviesti 70-tą lokalą, arba, kaip jis yra vadinamas, "Education Local'a" į musų mitingą, kuris įvyks 5 saucio. Tas lokalas duoda nedėldieniais pamokas ir padainuoja "Glory, glory for A'lgamated!"

Girdint tą "glory," prisimena suvargusio Lietuvos ubago giesmė patvory: "Aš raskažiuos voliojuos, peklą dėl savęs storojuos..."

Tokias giesmes gali giedot tik ubagai, arba tie, kurių pilvai sotųs, kuomet kitų alkani. Bet kokia gali but "glory" tiems, kurie jau po tris-keturis mėnesius darbo neturi ir negauna jokios pagalbos?

Atėjo ir praėjo Kalėdos, linksmybių šventės. Bažnyčios irgi giedojo "Glory, glory," taip kaip ir tie Amalgameitų viršilos mokina. Bet mes, darbininkai, turime uždainuoti tokią dainą, kad prasmegtų ant visados kapitalistinis surėdymas, kur visokie dykaduoniai gieda "gliorijas!"

Baigdamas noriu pasakyti unijistams štai ką: nors musų lokalo rinkimuose neįvyko jokių permainų, bet savo taktika mes vistiek turim keisti. Tie draugai, kurie laiko durys parėmę, neįleisdami delegatų iš kitų organizacijų, turėtų nuo durų pasitraukti. Kurie iki šiol gynėt darbdavių pusę, skriausdami darbininkų reikalus, stokit į darbininkų eiles ir visi kovokim bendrai prieš savo išnaudotojus.

K. Mikolaitis.

WORCESTER, MASS.
CHESNEY'S CANTEEN
GERIAUSI IŠSIGĖRIMAI IR VALGIAI.
Visokia Degtinė, Likeriai, Vynai ir visokių išdirbysčių ALUS.
VALGIAI ŠVIEŽI ir GEROS RŪŠIES.
PATARNAVIMAS GERAS!
Taipgi gaunamas ir "KELEIVIS" pavieniais numeriais.
90 MILLBURY STREET
WORCESTER, MASS.

SVEIKAS IR GARDUS ALUS
TAI LIETUVIŲ IŠDIRBYSTĖS
Brockert's ALE
KURIE NORI TIKRAI GERO ALAUS ATSIGERTI—PABANDYKIT TIKRO LIETUVIŠKO ALAUS.
JAU GAUNAMAS IR BONKUTĖSE
PRAŠYKITE VALGYKLOSE IR TAVERNOSE.
BROCKERT BREWING CO., Inc.
TELEFONAS Worcester—5-4334
81 LAFAYETTE ST., WORCESTER, MASS.
Bostono Skyrius, 1410 Columbia Road.
South Boston, Tel. SOUth Boston 2271.

Pittsburghe Nukrito į Gatvę Traukinys.

Pennsylvanijos gelžkelio greitasis traukinys, kuris ėjo iš St. Louis į New Yorką, buvo padalintas į dvi dalis.

Kalėdų rytmetį apie 7 valandą pirmoji traukinio dalis su daugybe linksmų pasažierių laimingai pasiekė Pittsburghą ir leidosi link New Yorko. Apie 10 minutų vėliau pasiekė Pittsburgho miestą ir antroji traukinio dalis, kuri susidėjo iš pašto ir ekspreso, kuriuo važiavo tik traukinio darbininkai. Traukiniui visu greitumu bėgant per Pittsburgho miestą, Ohio upės atkrante ir privažiavus prie vakarinės Carson gatvės, didžiulis traukinio lokomotivas užbėgo ant didelio akmens, kuris buvo nusiritęs iš kalno ant traukinio bėgių. Lokomotivas nušoko nuo bėgių ir krito apie 50 pėdų į Carson gatvę, vietoje užmušdamas mašinistą O. E. Rhods, 47 metų amžiaus, kurio gyvenimo vieta buvo Columbus, Ohio, ir pečkurį W. H. Strouse, 40 metų, iš Carnegie, Pa. Daugiau kaip 7 valandas dirbo didelis burys darbininkų, kol pavyko Strouso lavoną išimti iš po lokomotivo griuvėsių. Kuomet traukinio nelaimė įvyko, tai Strouso žmona su vaikučiais turėjo parengus Kalėdų švenčių pietus ir laukė grįžtant tėvo ir vyro iš darbo, skaitydami minutes, kad štai ant šito ar ant kito gatvėkario jau parvažiuoja. Bet vieton sugrįžtančio vyro, gavo liudną žinią, kad jos vyras ir šeimos duonpelnis žuvo traukinio nelaimėje.

Laimė, kad traukinio katastrofa įvyko tokiu laiku, kada gatvėje buvo mažai žmonių; jei tas butų dienos metu, kada Carson gatve eina daugybė automobilių ir gatvėkarių, tai galėjo žut keli desėtkai gyvasčių.

Kor.

Amerikos Bankuose Yra $24,499,448,000.

Per 1937 indėliai pakilo daugiau biliono dolerių.

Amerikos Bankų Associacija praneša, kad per 1937 metus šios šalies bankų indėliai pakilo daugiau kaip bilioną dolerių. Dabartiniu laiku bankuose esą $24,-499,448,000 pinigų. Žemiausia bankų indėliai stovėjo 1933 metais, kuomet juose buvo tik $21,125,000.

Bet nežiurint to fakto, kad pinigų bankuose šiandien yra daugiau, depozitorių skaičius šiandien yra 8,962,170 mažiau, negu jų buvo 1928 metais.

Horlick Paliko $16,000,000.

Amerikos krautuvėse parsiduoda džiovinto pieno milteliai, žinomi "Horlick Milk" vardu. Rodosi, mažai kam tas produktas yra žinomas ir mažai kas jį vartoja. Bet štai, šiomis dienomis mirė tų miltelių gamintojas, William Horlick, ir pasirodė, kad jis turi pasidaręs iš to $16,000,000 turto. Viskas liko jo šeimynai. Sakoma, kad tas biznierius buvęs žydas.

ĖJO 15 MYLIŲ PĖKSTI, KAD APSIVESTI.

Kentucky valstijoj 70 metų farmeris Madison Mullins ir jo mylimoji Eva Elkins ėjo 15 mylių duobėtais kelnų keliais į apskritais kalnų keliais į apskridimą apsivesti. Apsivedus jiedu vėl turėjo 15 mylių grįžti pėkšti namo.

Airija Atsipalaidavo Nuo Anglijos.

Pereitą sąvaitę Airijoj buvo paskelbta nauja konstitucija, kuri visai nutraukia su Anglija ryšius ir pakeičia šalies vardą iš Free Irish State į "Eire," kas geliškoj kalboj reiškia Airiją. Airiai dabar stengsis išgyvendinti ir anglų kalbą iš savo šalies. Tai yra aklas nacionalizmas, daugiau nieko. Airijoj yra apie 5,000,-000 airių, o Amerikoj apie 20,000,000. Iš visų atėjunų, airiai greičiausia Amerikoj prigija ir įsigauna į valdžią vien dėl to, kad jie atvažiuoja čionai mokėdami anglų kalbą. Jeigu jie anglų kalbą užmirš, tai atvykus Amerikon jiems bus da sunkiau įsikurti, negu kitiems, nes geliškoji airių kalba yra labai sena ir labai skiriasi nuo kitų Europos kalbų. Ar ne kvailystė gi šitokią kalbą gaivinti, kuomet airiai moka jau anglų kalbą?

Amerika Siunčia Kinijai Ginklų.

Iš Honkongo pranešama, kad tenai jau užbaigtas motoriniams vežimams kelias ir dabar dideli trokai pradėjo gabenti Kinijos armijai ginklus, kurie atvežami laivais iš Amerikos ir kitų šalių į Honkongo uostą. Įdomu, kad Kinijai parduoda karo medžiagos net ir Italija, kuri taip karštai palaiko Japonijos pusę. Pereitą sąvaitę italų laivas "Conte Verde" atvežęs 1,400 tonų oro bombų, kurios buvo iškrautos Honkongo uoste ir traukiniu nugabentos į Kantoną kiniečių lakunams. Orlaivių ir tankų traukiniais nebuvo galima siųsti, nes gelžkelis iš Honkongo eina siauru tuneliu, pro kurį didelės mašinos nepraeina, todėl reikėjo statyti kelią trokams. Orlaivių Kinijon daugiausia atvežama iš Amerikos. Taip pat iš Amerikos pereitą sąvaitę buvo pristatyta 100,000 bačkų gazolino motorams varyti.

PAŠTAS TURĖJO DIDELIŲ PAJAMŲ.

Washingtonas, sausio 3. Generalis Postmasteris Farley savo raporte pareiškė, kad baigiant birželio 30, pašto departamentas turėjo didelių pajamų, kokių šalyj yra kada buvę, bet tuo pačiu laiku S. V. paštas turėjo didziausią deficitą, kuris pasiekė $46,614,732. Išskaičius nuostolius, kuriuos sudarė neapmokami ir kiti siuntiniai kongresmanų ir kitų, paštas butų turėjęs $12.643,739 perviršio.

Viso pajamų buta $726,-201,109; išlaidų $772,815,-842. Įvedus 40 valandų sąvaitę pašto darbininkams, pašto valdybai padidėjo išlaidos $40,000,000.

KINIJOJ PALEISTI POLITINIAI KALINIAI.

Kinijos vyriausybėj ivyko permainų. Gen. Čian Kai-šekas iš premjero pareigų pasitraukė ir žiurės tik karo reikalų. Jo vieton ministeriu pirmininku paskirtas Kung. Ryšium su ta permaina, paskelbta amnestija politiniams kaliniams.

AMERIKOS LAIKRAŠČIAI KELIA KAINĄ.

Prasidedant 1938 metams, 10 Amerikos laikraščių paskelbė esą priversti pakelti savo kainą. Vietoj 2 centų, dabar bus parduodami po 3 centus. Tą patį padarė ir Toronto (Kanadoj) laikraščiai.

Geltonasis Pavojus Europai

Daug kas dar atsimena išgarsėjusią, 1904 metais pasibaigus rusų—japonų karui, Vokietijos kaizerio Vilhelmo II pasakytą kalbą apie "geltonąjį pavojų." Šioje savo kalboje kaizeris kreipėsi į Europos tautas, kad jos bendrai gintų švenčiausias Europos kulturos vertybes. Tuomet daug kas iš šios jo kalbos šaipėsi. Mat, jis kalbėjo paveiktas rusų pralaimėjimo ir matydamas nuolat augančią Japonijos galybę. Kaizerinė Vokietija buvo susirupinusi savo kolonijomis Tsingao ir Ramiajam vandenyne, dėlto ji organizavo Europoj antijaponišką apsigynimo frontą. Tačiau ta pati Vokietija buvo labai nenuosaki, nes ji savo Krupo patrankomis, karininkais-instruktoriais ir dideliais kapitalo investavimais rėmė Japonijos rutuliojimąsi į didžiają valstybę. Dabar jau yra istorinis faktas, kad Japonija dėl savo 1904—5 metų pergalės prieš Rusiją pirmiausiai turi buti dėkinga vokiečių pagalbai.

Šiandien pasaulio politikos situacija yra dar pavojingesnė ir šiuo metu "geltonasis pavojus" Europai nebėra pašaipos dalykas.

Didysis karas labai nusilpnino Rusiją. Dar ir dabar ji nėra tiek galinga, kad butų visos Europos sargu Tolimuosiuose rytuose. O tuo metu Japonija per paskutinius 20 metų savo įtaką ne tiktai Rytų Azijoj sustiprino, bet jos interesų sferos šiandien siekia jau Pietų Ameriką, Australiją, Olandų ir Britų Indiją, netgi vakarinius Afrikos pakraščius. Britų dominiją, Pietų Afriką, japonai savo manufaktura daug labiau užverčia, negu pati Anglija.

Taip pat japonų laivų linijos žymiai pakenkė Britų ir Olandų prekybiniam ir keleiviniam susisiekimui tarp Oriento ir Oksidento. Ir jeigu ekonominę Japonijos dinamiką ten pat paseks militariniai politinė dinamika, jeigu imperialistiškoji Japonija gaus didelius šaltinius žaliavos, o pigiausios darbo jėgos, kaip žinome, jai nekuomet netruksta, tai ir bus didelis pavojus Europai, prieš kurį daugelis valstybių savo galvas iki šiol kišo į smėlį.

Jei Japonijai pavyks nugalėti Kiniją ir užimtuose plotuose įsistiprinti, ji galės valdyti 400 milionų žmonių, tai jau bus didelis "geltonasis pavojus" Europos ir Amerikos jėgoms.

Japonai dabar kaupia savo jėgas, kad Tolimuosiuose rytuose pakirstų patį svarbiausią Europos ir Amerikos kapitalų nervą—Britanijos imperijos pirmavimą Tolimųjų rytų politikoj. Likvidavę šį dalyką, jie visai išstumtų baltąją rasę iš Rytų Azijos. Šiems savo žygiams jie randa paramos ir pas fašistines Europos tautas, kurios su pavydu žiuri į Didžiosios Britanijos vyravimą Azijos kontinente. Vokiečių ir italų spaudoje kasdien galima skaityti, kad jaunų Europos ir Azijos nacionalizmo jėgų Anglijos pirmavimo sužlugdymas yra naturalus dalykas.

—Japonijos veržlumą mes suprantame, jis yra teisėtas! — savo kalboj Berlyno stadijone sušuko Mussolinis.

Mat, Mussolinis jaučiasi esąs naturalus sąjungininkas visų Anglijos "pavergtųjų" tautų, o Vokietija taip pat remia kiekvieną nacionalinį revoliucinį judėjimą prieš Angliją, kad sulaužius jos viešpatavimą kolonijose. Ši mintis Romos ir Berlyno politikai yra daug svarbesnė, negu kova su bolševizmu.

Savo antikomunistiniu "vaistu" šios valstybės tuščiai nori Europą gelbėti, nes jos žlugdydamos Anglijos pirmavimą kartu kasa Europai duobę.

Lygiai kaip japonų imperializmas, taip ir atbundantis islamas grasina Europai. Arabų kraštuose atgimsta panislamizmas. Panislamizmo sąvoka atsirado 19-tam šimtmetyje. Ją sukurė Turkijos sultonas Adul Hamidas, kaizerio Vilhelmo draugas. Šio judėjimo uždavinys buvo sujungti visas islamiškas tautas ir gimines po antikrikščioniška muzulmonų pranašo vėliava. Šį judėjimą iš Europos tautų rėmė tiktai Vokietija, kuri taip pat norėjo pakenkti kolonialiniams Britų reikalams ir tuo budu daugiau investuoti vokiečių kapitalo Mažojoj Azijoj.

Didžiajam kare arabai pasitarnavo Centrinėms valstybėms ir jų sąjungininkei Turkijai. Tačiau pralaimėjus karą Vokietijai ir susmukus Turkijai, kuriam laikui iš pasaulio pranyko ir panislamizmo idėja. Ta aplinkybė ir suklaidino Europos valstybes, nes jos įsivaizdavo, kad mahometonų sukauptoji energija ieškojo tik naujų formų. Bet egiptiečių judėjimas, indų judėjimas, Transjordanijos, Jemeno ir Irako valstybių įsisteigimas, o dabar kovos už Palestiną—tai vis naujo nacionaliai politinio islamo judėjimo rezultatai.

Didžioji Britanija nekuomet nesiryžo griebtis kurių nors priemonių prieš jos kolonijų tautų pasiliuosavimą, švietimąsi. Ji davė Egiptui nepriklausomybę ir Indijai naują valdymo formą, jos pastangomis buvo įsteigtos arabų valstybės. Anglija savo misiją matė skleisti tarp spalvotųjų tautų europietišką, demokratišką kulturą, tuo tarpu vokiečių ir italų fašizmas kursto Azijos tautų nacionalinį judėjimą, kad nukreipus jį prieš Europos kulturą. Dar prieš Hitleriui valdžią perimant, kai kurie vokiečių pramoninin-kai per vieną Berlyne veikiančią Indijos bendrovę rėmė antibritiškus nacionalinio indų judėjimo siekius. Greta jos Berlyne buvo įsteigtas ir arabų biuras, kurio uždavinys buvo kurstyti Artimuosiuose rytuose nacionalrevoliucinį judėjimą, nukreiptą prieš Europą.

Italų politika taip pat remia politinį islamo aktyvizmą. Kai Mussolinis mosikavo savo "Islamo kardu," jis pažadėjo ginti 300 milionų Artimųjų rytų ir šiaurės Afrikos muzulmonų interesus.

Italija ir Vokietija dabar vieningai veda antieuropišką politiką Azijoj.

Jos paėmė kaizerinės Vokietijos kryptį, bet tik didesniu mastu. Nuo pat Tolimųjų rytų iki Vidužemio juros Berlynas ir Roma kursto ir remia didelę antibritiškų revoliucinių masinių judėjimų grandinę.

Tuo budu Didžiosios Britanijos kova už Vidužemio jurą jau senai nebėra vien tik kova už kelius į Indiją, bet kartu kova už apsaugojimą Europos nuo "geltonojo pavojaus" ir panislamizmo.

Tuo tarpu gi fašistinės valstybės, kurstydamos azijatus prieš Angliją ir prieš "bolševizmo pavojų," kasa duobę pačios sau, nes azijatai yra nusistatę lygiai prieš visas baltveidžių tautas: ir prieš germanus,, ir prieš anglus, ir prieš slavus, ir prieš italus.

Visuose rytuose yra tik vienas bendras obalsis: "Apvalyti Rytus nuo nešvarių netikėlių," kokiais jie vadina visus krikščionis, vistiek ar jie butų rusai, francuzai ar Mussolinio ir Hitlerio tautiečiai.

Taigi, "Geltonasai Pavojus" Europai yra ne juokai.

(Iš "L. Ž.")

NEGAVO $1,000,000.

Čia parodyta New Yorko turtuolė, Mrs. Marion Allgeyer, kuri buvo apskundusi piniguočių Howardą Spauldingą (viršuje), reikalaudama iš jo $1,-000,000. Jis apsivedęs su ja turėdamas kitą pačią, o kai tas paaiškėjo, žadėjęs duoti jai milioną dolerių, "kad tylėtų," tačiau prižado neištesėjęs. Teisme paaiškėjo, kad šita leidė yra ištekėjusi ir už kito vedusio vyro, iš kurio ji jau gavo $100,000 "kad tylėtų." Bet gauti milioną iš Spauldingo jai nepavyko. Teismas išmetė jos bylą. Kaip matyt, ji mėgdavo tekėti už vedusių vyrų, o paskui gąsdinimais reikalauti iš jų pinigų.

Kanadoj Rasta 8 Paklydę Žmonės.

Quebec'o provincijos šiaurėj, Kanadoj, šį panedėlį lakunas Spradbrow rado giriojej 8 žmones, kurie medžiodami paklydo 39 dienos atgal ir iki šiol gyveno tarp sniego žalia zuikių mėsa. Jie buvo jau pusiau sušalę ir pusiau užbadėję.

Amerika Daro Tankus Anglijai.

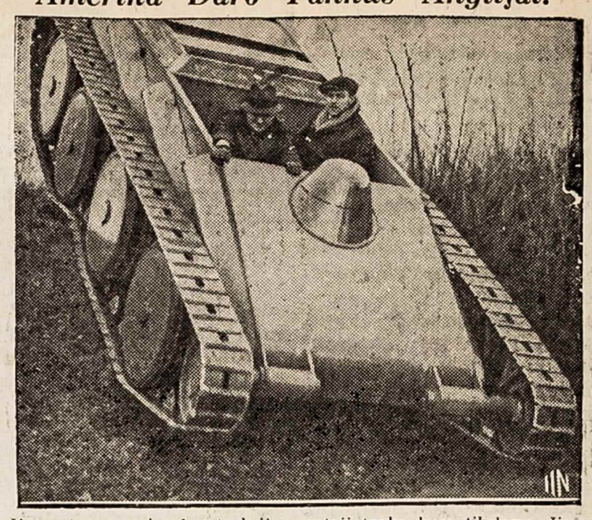

Čia matome naujos konstrukcijos gretajį tanką karo tikslams. Jis sveria 7 tonus ir gali eiti 67 myliasi į valandą, nepaisant jokių kliučių. Jį suplanavo Amerikos automobilių inžinierius J. Walter Christie. Ši mašina buvo padaryta Anglijai. Čia ji parodyta darodyta darant paskutinius bandymus New Jersey valstijos lygumose, prieš išvešiant ją į Angliją.

Galvosukiai.

"Tėvynės" aritmetika išaiškinta.

"Tėvynė" rašo, kad Amerikoj yra 30,000,000 automobilių, kurie per metus suvartoja 20,000,000 galionų gazolino, už kurį sumokama $361,700,000,000. Rytietis prašo per "Keleivį," kad jam kas nors šitą tautišką aritmetiką išaiškintų, nes jis tokių aukštų "ličbų" negalįs suprasti. Kaip aš išrokavau, tai iš "Tėvynės" paskelbtų davinių išeina, kad kiekvienas automobilis Amerikoje per metus suvartoja tik po pusę galiono ir vieną penktadalį puspantės gazolino. Tačiau jeigu už 20,000,000 galionų sumokama net $361,700,000,-000, tai už galioną išeina po $18,085. Taigi neišrodo, kad "Tėvynės" redaktorius galėtų ilgai ir toli važiuoti, jeigu jis už gazoliną moka tokią kainą, kaip laikrašty rašo.

J. Paškauskas.

Taip pat šį "galvosukį" išaiškino Petras Žemaitis iš Sydney Mines, N. S.; J. Stephan iš Cliffside, N. J.; Tadas Kovalevskis iš Summerdale, Ala., ir J. Mikaliunas iš Brooklyno.

Sausa žolė.

Kaip parašyti sausą žolę šešiom raidėm? Atsakymas: "Šienas."

Šį galvosukį išrišo P. Bislis iš Bradfordo, Mass.; J. Benzaitis iš Montrealo; A. Sylvester iš Waterbury, Vt. ir Z. Tony, Norwood, Mass.

100—100 galvosukis.

Nr. 1. — Kaip už 100 dolerių nupirkti 100 gyvulių, mokant po $10 už jaučius, po $5 už karves ir po 50 centų už veršius?

Atsakymas:

1 jautis po $10	$10
9 karves po $5	45
90 veršių po 50c.	45
100 galvijų	$100

4 kiaušinių galvosukis.

Nr. 2. — Ant stalo buvo padėta 4 kiaušiniai. Vyras su žmona ir brolis su seserimi suvalgė po vieną ir da vienas liko. Kaip galėjo atsitikti?

Atsakymas:

Brolio sesuo ir vyro žmona buvo ta pati moteris. Reiškia, iš viso buvo tik 3 asmenys ir todėl nebuvo kas ketvirtą kiaušinį suvalgytų.

Kiek vaikai užaugino vištų?

Nr. 3. — Du vaikai užsiaugino po keliatą vištų. Tuomet vienas jų tarė kitam: Duok tu man vieną savų vištų, tai aš turėsiu dusyk daugiau, negu tu. Gi šis atsakė: Ne; verčiau tu man duok vieną, tai abudu turėsim lygiai.

Klausimas: Kiek vištų jiedu turėjo?

Atsakymas: Vienas turėjo 5, kitas—7.

Kiek buvo išvirta kareiviams kiaušinių?

Nr. 4. — Trys kareiviai sustojo pas ukininką ir užsisakė virtų kiaušinių. Kol kiaušiniai išvirė, jie prigulė pamiegot. Vienas pabudęs rado kiaušinius jau išvirtus; jis suvalgė trečią jų dalį ir vėl atsigulė. Antras pabudęs, vėl atsiskaitė trečiąją dalį, suvalgė ir vėl atsigulė. Tą patį padarė ir trečias. Paskui pabudo visi trys ir likusius kiaušinius pasidalijo lygiomis. Klausimas: kiek išviso kiaušinių ukininkė jiems išvirė?

Atsakymas: 81 kiaušinį.

Kas gerai tuos galvosukius išrišo.

Galvosukius NNr. 1, 2, 3 ir 4 gerai išrišo šie draugai:

J. Pašakarnis, Gary, Ind.
P. Žemaitis, Kanada.
J. Simelionis, Rossiter, Pa.
C. Kasper, New Britain.
Delia Kraunelis, Harrisville, R. I.
Mrs. K. Dombroski, Chelsea, Mass.
Ig. Dombrosa, Hamilton, N. Y.
J. Zdanavičius, B'lyn, NY.
Alice Sacovitch, Worcester, Mass.
J. Yaruševičius, Lawrence, Mass.
P. Bislis, Bradford, Mass.
J. Banzaitis, Montreal.
F. Kralikauskas, Plymouth, Pa.
J. Stephan, Cliffside, N.J.
P. Zabiela, Montreal.
Jonas Trakimas.
J. L. Gružas, Chicago.
A. E. Koris, Rumford, Me.
Tadas Kovalskis, Summerdale, Alabama.
Jos. Kalvaitis, Roebling.
A. Sylvester iš CCC kempės Vermonto valstijoj.
J. Mikaliunas, B'klyn.
K. Bikulčius, Lewiston.
M. Bobblis, Lincoln, N.H.
T. Vaichun, Toronto, Ont.
A. L. Rimkus, Detroit.
Jonas Babravičius, Amsterdam, N. Y.
Fr. Juodvalkis, Leechburg, Pa.

Redakcijos žodis.

Redakcija prašo gerbiamųjų skaitytojų nesiųsti jai tų galvosukių, kurie jų buvo nugirsti Lietuvoje, nes jie beveik visiems yra žinomi.

Be to, redakcija prašo nesiųsti jai atsakymų į tuos galvosukius, kurie telpa "Keleivy," nes tokie atsakymai apkrauna ją nereikalingu darbu.

Atsakymus reikia laikyti pas save, o kai "Keleivy" tilps galvosukių paaiškinimas, tuomet padaryti palyginimą. Iš to matysis, ar skaitytojas išriso galvosukį tiksliai, ar ne.

"Keleivio" Kalendorius 1938 Metams.

JAU GATAVAS.

"Keleivio" Kalendorius 1938 metams jau gatavas. Kas da nėra jį užsisakęs, gali užsisakyti dabar.

1938 metu Kalendoriuje yra labai daug naudingų patarimų, nurodymų ir visokių "sekretų."

Kalendoriaus kaina yra 50 centų, bet "Keleivio" skaitytojams tik 25 centai.

Užmokestį galima prisiųsti money orderiu, arba įdedant į konvertą sidabrinį kvoterį. Bet dedant pinigą, jį reikia suvyniot į popierėlę, kad nepraplėštų konverto.

Galima prisiųsti užmokestį ir pašto ženkleliais po 3 centus. Tik iš Kanados prašome stampų nesiųsti, nes Jungtinėse Valstijose jų negalima vartoti.

Adresuokit: "Keleivis," 253 Broadway, South Boston, Mass.

Įvairios Žinios.

CHICAGOS ŽYDAI NUGĄSDINO LENKŲ PATRIOTUS.

Chicagiškis "Dziennik Zjednoszenia" rašo nusigandęs, kad "Chicagos žydai grumoja sunaikinsią Lenkiją." Mat, dideliame Shermano hotely buvo sušauktas žydų seimas, kuriame dalyvavo 1.500 žymių žydų ir pasmerkė fašistinę Lenkijos valdžią, kam kursto tamsias minias prieš žydus ir veda prie žydų pogromų. Pagaliau seimas priėmė rezoliuciją, kurioj pasakyta, kad jeigu dabartinė Lenkijos valdžia nesiliaus persekiojus žydus, tai Lenkijos žydai ir valstiečiai ją sunaikins.

Taigi kalba čia eina ne apie Lenkiją, o tik apie fašistinę valdžią. Bet patriotai yra tokie tamsunai, kad jie nemoka suprasti, jog valdžia ir valstybė yra du atskiri dalykai. Taip yra netik su lenkų patriotais, bet ir su musiškiais. Jie nepajėgia suprasti, kad netikusi valdžia gali but tikra nelaimė savo valstybei, ir kad tokią valdžią butinai reikia pašalinti.

SUDEGĖ BEPROČIŲ PRIEGLAUDA.

Per Kalėdas Paryžiuje ugnis sunaikino silpnapročių prieglaudą. Septyni žmonės sudegė.

MEKSIKOJ ŽUVO 2 ŽMONĖS.

Vėliausios žinios sako, kad per žemės drebėjimą Meksikoj užpereitą sąvaitę žuvo 2 žmonės.

ATIDĖTAS KALINIAIS PASIKEITIMAS SU RUSIJA.

Buvo tariamasi pasikeisti su Sovietų Rusija politiniais kaliniais. Buvo sudaryti sąrašai, į kuriuos įtraukta 18 žmonių iš vienos pusės ir 18 iš kitos. Lietuvos sudarytame sąraše buvę trys katalikų kunigai kalinami Sovietų Rusijoj, vienas kaunietis prekybininkas neseniai nubaustas ir kt. Bet Sovietų vyriausybė kažkodėl vis nepatvirtino sąrašo asmenų, kurie turėjo buti iš Lietuvos kalėjimų paleisti ir atiduoti Sovietams. Spėjama, kad tas sąrašas Sovietų vyriausybei esas nepriimtinas, nes jame daug esą "trockininkų."

Taigi, dabar turės buti sudaryti nauji sąrašai, apie keičiamus kalinius surinktos žinios, o kol tai bus atlikta, pasikeitimas kaliniais užsitęs.

KANADOJ NUŠAUTA BALTA STIRNA.

Underwood, Ont. — Šiomis dienomis šioje apielinkėje buvo nušauta balta stirna. Jos galva buvo truputį rusva, bet visas kunas baltas kaip sniegas. Ją nušovė farmerys Lloyd Pinkerton.

APIE ŠIAULĖNUS NĖRA PAŠARO.

Buvusi labai sausa vasara apie Šiaulėnus davė labai mažai pašaro. Ukininkai aimanuoja, kad po Kalėdų jau nebus kuo gyvulių šerti.

Todėl laikraščiai prašomi kritikuoti musų veiklą ir nurodinėti ydas.

Žodis į L. E. K. D. delegatus ir narius. Gal kiek užsivilko ir užsivilks pranešimai apie tai, kas yra veikiama centre. Turėkite pakantrumo. Susitvarkysime, ir kas bus nutarta, bus spaudoje pranešta. Dėl įvairių priešmetinių susirinkimų centro valdyba negalėjo visa pasitarti laisvamanių reikalais.

Pirm. Yagminas, kasin. Dambrauskas ir aš, suėję apkalbėjom nekuriuos klausimus. Nutarėm padaryti čarterio kopijų ir po Naujų Metų išsiuntinėti kuopoms. Už čarterį kuopos turės mokėti po $2. Darbą apsiėmė atlikti drg. Yagminas.

Kalbėta apie vienkartinį leidinį. Nutarta šį klausimą atiduoti visam centro komitetui ir kuopų nutarimui.

Narinės mokestys irgi buvo apkalbėtos. Bet ir tas reikalas bus atiduotas viso centro komiteto nuožiurai. Kuopų nariai galės pradėti mokėti nuo Naujų Metų.

Tai tiek iš laisvamanių darbuotės po pirmo suvažiavimo.

P. S. Visur vartojau L. E. K. D., bet turėtų but A. L. L. E. K. D.

Centro rašt.
J. J. Pranckus.
3857 W. Polk st., Chicago.

GEN. ŽUKAUSKAS, KAIP KRISTUS.

Krikščionys nežino, kada jų Kristus mirė. Pernai Velykas jie šventė 28 kovo, o šįmet švęs 17 balandžio. Gi Velykos reiškia Kristaus prisikėlimą. Na, tai pasakykit gi, kada ištikrųjų Kristus prisikėlė: 28 kovo, ar 17 balandžio? Krikščionys negali to pasakyti, nes jie nežino.

Taip pat beveik yra ir su generolu Žukausku: musiškiai patriočiukai, jo garbintojai, negali susitaikyt nei dėl jo amžiaus, nei dėl kitų datų. "Vienybė" sako, kad Žukauskas išgyvenęs musų ašarų pakalnėje tik apie 47 metus, bet generolu išbuvęs lygiai 50 metų. Gi Clevelando "Dirva" 3 gruodžio laidoj rašo: "gen. S. Žukauskas buvo 66 metų amžiaus, gimęs spalių 21, 186 m." Na, jeigu gen. Žukauskas gimė 186 metais, o mirdamas turėjo 66 metus, tai kaip senai jis mirė? Jeigu aš tose tautiškose "ličbose" neklystų, tai gen. Žukauskas mirė apie 1686 metų atgal.
Clevelandietis.

KAS VEIKIAMA CHICAGOJE.

Dar apie laisvamanių suvažiavimą.

Laisvamanių Etinės Kulturos Draugijos 1-mos kuopos pastangomis buvo sušauktas Chicagoje pirmas visų laisvamanių kuopų suvažiavimas. Dalyvavo kai kurių organizacijų ir broliški delegatai. Suvažiavimas tęsėsi dvi dienas, 4 ir 5 gruodžio. Buvo ir bankietas. Valgių pagamino 1 kuopos gaspadinės.

Per tris L. E. K. D. sesijas priimta įstatai, išrinkta centro valdyba, perskaityta pora referatų ir priimtos kelios rezoliucijos.

Prie progos reikės kalbėti plačiau apie suvažiavimo nutarimus. Šį sykį pažymėsiu tiek, kad suvažiavimo delegatai buvo pažanguș ir sumaningi vyrai. Visos kalbos ir diskusijos ėjo sklandžiai ir draugiškoj dvasioj.

Nors nevisi vienų pažvalgų, laisvamanybės reikalus visi vienodai supranta ir riša. Draugiškumas viešpatavo visose sesijose ir bankiete. Skirstydamiesi delegatai nuoširdžiai spaudė vienas kitam dešinę ranką, linkėdami pasekmingai darbuotis laisvamanybės labui. O laisvamanybės dirvonai buvo apleisti per kelius paskutinius metus!

Dirva plati ir daug ims laiko sutraukti ją, sujungti vienetus į vieną organizacijos kuną po Laisvamanių Etinės Kulturos Draugijos vėliava.

Visa tai priklausys nuo centro ir kuopų narių uolumo, ir nuo to, kaip mes sugebėsime sugyventi su progresyve spauda. Iš antros pusės, kiek mus L. E. K. D. centrą ir kuopas parems progresyviai laikraščiai Amerikoj. Nuo šių jėgų suderinimo priklausys laisvamanių darbuotės plėtimas.

Iš savo pusės turiu pasakyti, kad esu vienas iš jauniausių laisvamanių judėjime. Gal stokuos man platesnės pasaulėžvalgos laisvamanybės plotmėj. Viešai pasakysiu, mano nusistatymas remiasi socialdemokratiniais pagrindais.

Be kritikos, pasikalbėjimų ir pastabų nėra progreso. Rimta, kurybinė kritika yra priimtina ir reikalinga.

Iš Saulėtųjų Pietų.

Šįmet žiema Amerikoje daugankstyvesnė ir šiurkštesnė, negu paprastai. Štai, čia matome vaizdelį iš Atlantos miesto, Georgijos valstijos, kur prieš Kalėdas jau fontanas užšalo. Tai nepaprastas vaizdas saulėtuose Pietuose.

LENKŲ TAUTININKŲ DOVANOS LIETUVIAMS.

"Keleivyje" minėjome kokias dovanas davė Lietuvos tautininkai lietuviams, dabar pažiurėkime kokiomis dovanomis lenkai tautininkai apdovanojo lietuvius.

Vilniuje išleistas vienkartinis leidinys "Reikalai," paduoda Lietuvių Labdarybės Draugijos uždarymo dokumentus, ir tėmykite už kokius "prasikaltimus" Lenkijos tautininkai, draugiją uždaro: (1) Lietuvių Labdarybės Draugija buvusi priklausoma nelegaliai veikiančiam Tautiniam Lietuvių Komitetui, iš kurio gaudavusi lėšų, (2) buvusi Lenkijos valstybei nelojali, (reiškia, negarbino tokių patriotų kaip musiškiai tautininkai), (3) savo bendrabučiuose auklėjusi jaunuomenę busimais Lietuvos valstybės piliečiais (o ponai nori, kad lietuviai butų lenkų patriotų vergai) ir variusi propagandą bei realizavusi Vilniaus Vadavimo Sąjungos tikslus.

Dėl šio sprendimo Lietuvių Labdarybės Draugijos centro valdyba gruodžio 2 dieną, 1937 parašė Vilniaus vaivadai apeliacijos skundą ir prašė miesto storastos sprendimą panaikinti, nes savo sprendime storasta neturi jokių įrodymų, kuriais draugija yra kaltinama.

Bet Vilniaus vaivada gruodžio 9 d. Lietuvių Labdarybės Draugijai įteikė du savo sprendimu, kad Lietuvių Labdarybės Draugijos veikimas Vilniuje ėjo prieš privalomąjį įstatymą ir nustatytas jai ribas ir veikimo budus ir gręsė saugumui, ramumui ir viešajai tvarkai. Ir todėl draugijos veikimas uždaromas.

Teisingiau pasakius lenkų tautininkams nepatiko lietuvių kulturinis veikimas ir jie turėdami valdžią savo rankose, tą veikimą užsmaugė.

Reiškia, lenkų fašistai niekuo nesiskiria nuo Vokietijos rudmarškinių hitlerininkų arba net nuo Lietuvos smetoninių tautininkų. Fašizmas tikrovėje yra baisiausias siaubunas, kuris griauna visokį žmonijos progresą ir prisidengdamas tautybės skraiste, stoja gelbėti griuvantį kapitalizmą.

KITŲ LIETUVIŲ BYLOS LENKŲ TEISMUOSE.

Kun. Nikodemo Vaišučio byla.

1936 metų rudenį Kaltinėnų parapijos klebono kun. Nikodemo Vaišučio rupesčiu Kaltinėnų parapijos salėje buvo surengta Kristui Karaliui pagerbti akademija. Jos programoje buvo paskaita ir deklamacijos. Kun. N. Vaišučiui akademiją uždarius, žmonės ėmė giedoti lietuvių tautos himną. Salėje buvęs vietos policininkas Gibas himno giedojimą sulaikė ir kun. N. Vaišučiui surašė protokolą. Po kurio laiko Švenčionių apskrities storasta atsakingąjį akademijos asmenį kunigą N. Vaišutį ir dekliamuotojus Antaną Ulazą ir Gubertą Gudelaitį nubaudė po 100 auks. piniginės baudos arba po 2 sąvaites arešto, o Vilunaitę, kuri pirmoji pradėjo giedoti himną —50 auks. arba 10 dienų arešto. Nubaustieji bylą perdavė apygardos teisman, kur ji buvo svarstyta 4 kartus ir vis buvo atidedama. Paskutinį kartą buvo svarstyta Vilniaus apygardo teisme groudžio mėn. 14 d. Kaltinamųjų suole sėdėjo kun. N. Vaišutis ir Antanas Ulazas, kiti neatvyko.

Pasak kaltinimo akto, kun. N. Vaišutis ir kiti buvo kaltinami už tai, kad akademijos programa nebuvusi visai tokia, kokia buo pažymėta apskrities storastos išduotame leidime, kad deklamuotojai šaukę "Kristau Karaliau, prikelk užmiršta Lietuvą," savo mimika bei rankų judesiais rodę, lyg kad butų jie didžiausi kankiniai ir kad po akedemijos buvo giedamas lietuvių tautos himnas.

Šį kartą teisme davė savo parodymus Kaltinėnų policininkas Gibas, kuris buvo akademijoje. Jis sakė, kad akademijoje skaitė paskaitą (kuriai leidimas buvo gautas) programoje nepažymėtas Vl. Maninskas, kad deklamuotojai šaukę: "Kristau Karaliau, neapleisk Lietuvos ("Christe Krolu, nie opuszczaj Litwj"), kad deklamuodami rodę ypatingas veido išvaizdas ir t.t. Po akademijos kun. Vaišutis esą publikai padėkojęs už gausų susirinkimą ir taip publikos pusėn linkterėjęs, kad susidarė įspudis, jog davęs ženklą užgiedoti himną.

Teisėjo paklaustas liudytojas Gibsa, ar jis moka lietuvių kalbą, pasisakė truputį mokąs. Bet kai liepė išversti į lenkų kalbą žodžius: "Musų žemė," pasakė, kad žodis "musų" lenkiškai bus "musi"... Toliau teisėjo paklaustas, ar pažįstąs kun. Vaišučio liudytoją Kopecį (jis yra buvęs Generalinės Prokuratorijos pirmininkas Vilniuje ir Kaltinėnų valsčiuje turi nusipirkęs dvarelį.) polic. Gibas atsakė pažįstąs, bet tvirtino, kad jis pas juos (Kaltinėnuose) geros opinijos neturįs, nes nesugyvenąs su palinijo kariuomene (kopu) ir laikęs gerus santikius su kun. Vaišučiu.

Po šių polic. Gibo parodymų prokuroras prašė nubausti tik kun. N. Vaišutį už tai, kad jis, kaip atsakingas asmuo, neuždraudęs žmonėms giedoti lietuvių tautos himno. Už visa kita atsisakė kaltinti.

Gynėjas adv. Engelis prašė kaltinamąjį išteisinti, pažymėdamas, kad kun. Vaišutis savo pareigą atlikęs— akademiją uždaręs ir paprašęs žmones išsiskirstyti, o himną galėjęs uždrausti salė buvęs policininkas.

Teismas kun. Vaišutį ir kitus kaltinamuosius išteisino.

Antano Bubulio byla.

Gervėčių miestelio pradžios mokykloje viena dalis vaikų tikybos mokosi lietuvių, kita dalis — lenkų kalba. Nuo 1937 mokslo metų pradžios toje mokykloje tikybos lietuviškai besimokančių vaikų skaičius žymiai padidėjo.

Gruodžio 13d. miesto teisme Varnionyse buvo svarstyta buv. Miciunų kaimo "Ryto" skaityklos vedėjo Antano Bubulio byla, kurioje jis buvo kaltinamas, kad 1937 metų rugsėjo mėnesį agitavęs vietos gyventojų vaikus, kad jie Gervėčių mokykloje tikybos mokytųsi ne lenkų, bet lietuvių kalba. Pasak kaltinimo akto, A. Bubulis kalbėjęs vaikams, kad jie yra lietuviai ir todėl tikybos turi mokytis savo gimtaja lietuviška kalba, kartu dar ragindamas, kad susirašytų į lietuvišką Eucharistijos karžygių kuopelę.

Visa, kas kaltinimo akte prieš A. Bubulį sužymėta, teisme parėmė liudytojai: Gervėčių policijos komendantas Gelertas, mokyklų **prefektas kun. Trochimas** ir pora kitų asmenų. Tuo tarpu pradžios mokyklos vaikai: Kazys Valeika (14 metų), Mečys Skerla (12 metų), Marė Jankavičiutė (11 metų), Bronys Jankavičius (10 m.), Jonė Puišytė (10 metų), Jadvyga Grinevičiutė (10 m.), Irena Glaudelytė (9 m.), Jadvyga Marcinkevičiutė (11 m.), Vytautas Bazevičius (10 m.) ir kt. tvirtino priešingai. Jie sakė, kad jų A. Bubulis neagitavęs, kad jų vieni patys perėję į lietuviškąjį komplektą, kitus užrašę jų tėvai.

Teismas vaikų parodymams patikėjo ir kaltinamąjį išteisino.

Kun. Fl. Nevieros byla.

Gruodžio 14 d. Vilniaus apygardos teismas Švenčionyse svarstė buv. Vydiškių, o dabar Parudominos parapijos klebono kun. Florijono Nevieros bylą, kurioje jis kaltintas už žmonių pavardžių lietuvinimą Vydiškių parapijos metrikų knygose — iš viso už tris pavardes. Pasak kaltinimo akto, kun. Fl. Neviera dvi pavardes "Ribak" ir vieną "Bindar" įrašęs į metrikų knygas "Ribokas" ir "Bindaras."

Kun. Fl. Neviera nubaustas sąlyginai 2 mėnesiu arešto. Nubaustasis apeliavo aukščiau.

Elenos Jurkevičiutės byla.

Tą pačią gruodžio 14 d. Vilniaus apygardos teisme buvo svarstyta buv. Magunų kaime Brėslaujos apskr. lietuviškos skaityklos vedėjos Elenos Jurkevičiutės byla. Ji buvo kaltinama už neva nelegalų žmonių susirinkimo sušaukimą. Tačiau teisme paaiškėjo, kad E. Jurkevičiutė tokio susirinkimo nešaukusi, kad ten buvo susirinkę daugiausia maži vaikai, kurie žaidė ir dainavo.

Teismas ir Eleną Jurkevičiutę išteisino.

Japonai Gali Pult Alaską.

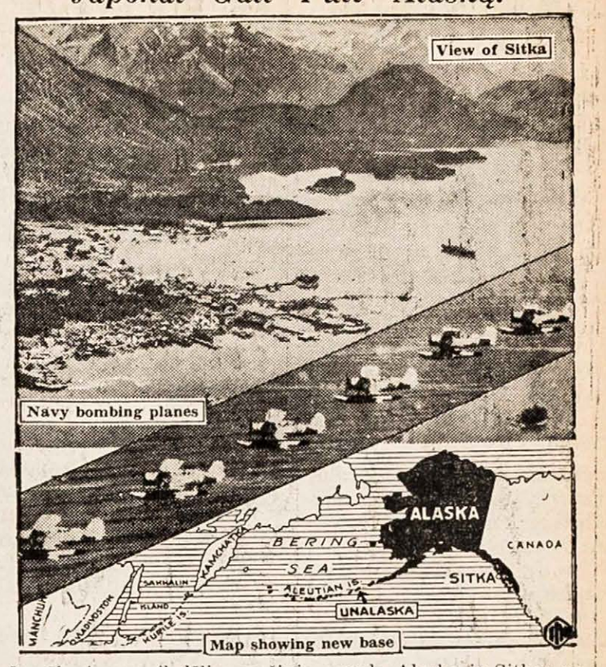

Žemėlapis paveikslėlio apačioje parodo Alaską ir Sitkos uostą, kur Amerika dabar stato aviacijos papėdę savo karo orlaiviams, kaip apsaugą prieš galimą japonų įsiveržimą. Esą sužinota, kad japonai planuoja užimti Alaską ir tuo budu įsitvirtinti Amerikos žemyne. Viršutinė vaizdelio dalis parodo Sitkos uostą padidintame maštabe.

PAJIEŠKOJIMAI

Pajieškau pusbrolio JONO BROGIO, Rudaminos parapijos, Rudelės kaimo. Prasau atsisaukti, nes yra svarbus reikalas. Jei kas jį žino prašau man pranesti, busiu dėkingas.
Juozas Keršulis (1)
775 E. 19th st., Paterson, N. J.

Išėjo iš spaudos nauja vaistų knyga
SVEIKATA LIGONIAMS
Gydymas visokių ligų šaknimis, Augmenimis, žievemis, žiedais, Sėklom ir Lapais. Joje telpa 311 vardų visokių augalų lietuviškai, angliškai ir lotyniškai, ir paaiškinimai kokias ligas gydo ir kaip reikia vartoti. Kaina su prisiuntimu $1.00. Pinigus geriausiai siust Money Orderį, arba popierinį dolerį laiške. Adresas:
PAUL MIKALAUSKAS
248 W. Fourth St., So. Boston, Mass.

TĖMYTINA.
KACHAN'S SALVE (Mostis) nauja ir didelial skirtinga GYDUOLĖ tiems žmonėms, kurie kenčia nuo ECZEMA (nupuškimo), Polson Ivy, Atheletes (sutrukimo ir niežulio kojų pėdų), nuo nepagydomų niežulių, ir nuo daugelio kitų išbėrimų, ton MOSTIS labai pasekminga gyduolė. Kaina tos MOSTIES 70c. prisiunciant Money Orderį, C.O.D. 80 centų. Tą Stebėtiną Mostį galima gaut parašant pas:
KACHAN LABORATORIES,
NORTHBORO, MASS.

NEBUK ŽILAS
IŠRODYK 10 METŲ JAUNESNE

Stebuklingos Gyduolės, Kurios Panaikina Žilimą, Plaukų slinkimą ir Plaiskanas. Šias gyduoles privalėtų turėt kiekvienas, kuriam žyla, slenka arba pleiskanuoja plaukai. Jos ati taiso žilus plaukus koki buvo, bet nėra dažai. Nėra nieko už jas geresnio iki šiol išrasta. Specialiai supažindinimui pasiulome didelį $2.00 pakelį už $1.00. Užsisakyk šiandien ir sutaupyk dolerį. Jeigu nebusite pilnai patenkintas, jums pinigai bus sugrąžinti. Reikalaujame agentų.
VALORTONE HERB CO.,
Dept. 4,
P. O. Box 54, Danville, Ill.

SVARBŲS ATSITIKIMAI ĮVYKSTA KASDIEN

TODĖL ŠIANDIEN *"NAUJIENAS"* REIKIA TURĖTI *KASDIEN*

Amerikos lietuviai turi tik vieną dienraštį, iš kurio viską patiria KASDIEN, tai didžiausį ir seniausį dienraštį "NAUJIENAS."

Negyvenkite nežinojime, patirkit viską, kas dedasi plačiam pasauly, KASDIEN skaitydami **"NAUJIENAS."**

Už Chicagos "NAUJIENOS" metams kainuoja tiktai $5.00. Metiniai prenumeratoriai dar gauna puikių dovanų. Vieną numerį pažiurėjimui galite gauti VELTUI,

"NAUJIENOS"
1739 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

MOTERIMS PASISKAITYT

ŠĮ SKYRIŲ TVARKO
M. MICHELSONIENĖ.

LIETUVOJE ĮVYKO JUBILIEJINIS MOTERŲ SUVAŽIAVIMAS.

Prieš Kalėdas, 11 gruodžio, Kaune įvyko Jubilėjinis Lietuvos Moterų Suvažiavimas. Jis buvo sušauktas lyg ir dviem tikslais: (1) paminėti prieš 30 metų buvusį pirmutinį Lietuvos moterų suvažiavimą, ir (2) sužinoti, kiek per tą 30 metų laikotarpį moteries gyvenimas pasikeitė.

Suvažiaviman atvyko 800 moterų, bet daugiausia miestiečių; kaimietė buvo tiktai viena.

Be to, suvažiaviman atvyko Latvijos moterų delegacija ir Estijos moterų delegacija. Abidvi delegacijos pasveikino Lietuvos moterų suvažiavimą.

Bet suvažiavimo dvasią ir upą slėgė perdaug oficialė, fašistinė atmosfera. Nors prezidijuman išrinktos 1907 metų suvažiavimo dalyvės —G. Petkevičaitė, F. Bortkevičienė, Vileišienė, Čiurlionienė ir kitos—bet suvažiavimo pirmininke pastatyta užsienio reikalų ministerio Lozoraičio žmona, kuri, atidarydama posėdį, visų pirma pasveikino "tautos vadą" ir "pirmąją Lietuvos moterį — ponią prezidentienę." Paskui pakvietė kalbėti Smetoną, jo pačią, švogerį ir visą eilę litų valdžios šulų.

Gerą kalbą pasakė tik rašytoja G. Petkevičaitė ir F. Bortkevičienė, abidvi pirmojo seimo dalyvės. Petkevičaitė pabrėžė, kad pirmąjį moterų suvažiavimą prieš 30 metų buvo sušaukę kunigai ir norėjo jam vadovauti, bet gavo per nosį. Girdi, kai aš nuvykau salėn, tai kunigai tuoj paaiškino man, kad aš pasakyčiau prakalbą, atidaryčiau posėdį ir perstatyčiau į suvažiavimo pirmininkus kunigą O. (turbut Olšauską? —"Kel." Red.). Bet, pradėjus man kalbėti ėmė virti kraujas, atsiminus, kiek tie kunigai moterį žemina ir niekina. Taigi, baigius prakalbą, pasistengiau ramiu, bet tvirtu balsu į susirinkusius tarti:

—Prašau rinkti mane suvažiavimo pirmininkę!...

Kunigų tarpe suužė didžiausis subruzdimas. Tačiau "dvasiška" audra tęsėsi neilgai. Pamatę, kad pritarimo neturi, kunigai pasmarkavo, pagrasino kumščiomis ir pasitraukė iš kovos lauko.

Tai taip buvo 30 metų atgal.

Šiandien moteris jau neva turi savo teises. Tas teises Lietuvos moteriai davė ne bažnyčia ir ne koks "tautos vadas," sako F. Bortkevičienė, bet Rusijos revoliucija. Tos revoliucijos įtakoje į Lietuvos konstituciją buvo įrašytos lygios teisės moterims su vyrais.

"Taigi, turime teises," sako F. Bortkevičienė. "Bet neužtenka tik turėti teises. Reikia mokėti da jomis naudotis ir reikale jas ginti.

"Dėl to reikia išsilavinimo ir susipratimo.

"Tokio susipratimo neišauklės dabar taip gerbiama fizinė jėga ir paklusnumas vadui. Reikia aktyvaus paties žmogaus proto darbo, o ne pasyvaus klusnumo."

Iš to reikia suprasti, kad moterims, kaip vyrams, reikalinga laisvė ir demokratija, o ne diktatura.

Jubilėjinis Moterų Suvažiavimas posėdžiavo dvi dienas ir buvo priverstas išklausyti net 11 nuobodžių referatų visokiais klausimais. Bet delegačių įnešimai ir skundai buvo visai ignoruojami ir suvažiavime neskaitomi. Dėl to į suvažiavimo pabaigą pradėjo kilti net protestų, kad laikas gaišinamas tuščiais referatais, gi patys opiausieji klausimai kemšami į gurbą, kad nesugadintų "aukštiems ponams" kraujo.

Vis dėl to pravesta keliolika nutarimų, kuriuos čia paduodame:

1. Pavesti Lietuvos moterų tarybai sudaryti specialę komisiją, kuri turėtų paruošti moterų darbo bei veiklos penkmečio planą. Į šį planą turėtų buti įtrauktos šeimos, visuomenės ir politikos darbo sritys.

2. Prašyti Lietuvos moterų tarybos, moterų organizacijų bei atskirų asmenų daugiau susirupinti skaudžiais šeimos gyvenimo klausimais. Palaikyti geras šeimas ir smerkti pasireiškusius šeimos pakrikimus bei negeroves.

3. Prie Lietuvos moterų tarybos įsisteigusiai jurisčių sekcijai pavesti, kad ji išstudijuotų svetimų valstybių įstatymus, kuriais tvarkomi šeimos, vaikų, moterų, moralės ir kt. klausimai.

4. Nors Lietuvoje yra pripažintos moterims lygios teisės su vyrais, tačiau gyvenime atsitinka visai priešingai. Todėl moterys turi energingai ginti savo teises.

5. Teikiant valstybinę tarnybą neturi buti žiurima: moteris ar vyras, bet į išsilavinimą bei mokslo laipsnį.

6. Daryti žygių, kad moterims butų visai pavestas jaunų mergaičių auklėjimas pradžios mokyklose ir kad moterims butų leista dalyvauti tose komisijose, kurios nustato mokyklų mokslo programas.

7. Kad inspektuojant pramonės įmones, kuriose dirba daug darbininkių moterų, turėtų žodį ir moterys. Turėtų buti bent kelios moterys darbo inspektorės.

8. Kad moterims butų leista prisidėti prie įstatymų leidimo.

9. Moterys turi iškovoti tvirtas pozicijas pramonėje, prekyboje ir amatuose. Todėl pirmoje eilėje moterys turi prisidėti ir remti kooperaciją. Moterys turi taupyti.

10. Moterys turi vengti kraštutinio moderniškumo ir nešvaistyti pinigų prabangos dalykams iš užsienio.

11. Nuo mažens vaikams skiepyti darbo ir pareigos jausmus.

12. Visos moterys turi daugiau palaikyti spaudą, ją prenumeruodamos. Taip pat stengtis paruošti moterų-žurnalisčių, kurios galėtų tinkamai vertinti moterų reiklą.

13. Su "geltonaja spauda," kuri griauna šeimas ir kenkia jaunuomenės dorovei, kovoti yra kiekvienos moters pilietinė ir visuomeninė pareiga.

14. Moters pareiga palaikyti mena ir remti menininkus.

15. Jau dabar moterys turi organizuoti pagalbą galimam karo atsitikimui. (Čia, matyt, valdžios pakištas sumanymas.)

15. Skelbti kovą rukymui, girtavimui, kortavimui ir kt. pasireiškiančioms blogybėms.

17. Kovoti, kad vienodos doros principai butų taikomi ne tik moterims, bet ir vyrams. Dvigubos dorovės ateityje negali buti.

18. Susirupinti paruošimu šeimos gyvenimui jaunas moteris ir vyrus. Juos reikia mokyti mokyklose daugiau pedagogikos ir psichologijos.

19. Siekti didesnės ekonominės moters nepriklausomybės šeimoje, kad moters darbai butų vertinami.

20. Susirupint tautos sveikatingumu, kad butų tikrinama jaunuolių sveikata prieš vedybas.

21. Moterys inteligentės turi rupintis, kad nebutų prarajos tarp miestiečių ir sodiečių moterų. Sodietes reikia burti prie dabar veičiančių moterų organizacijų.

Daugelis suvažiavimo dalyvių prašo balso, bet pirmininkaujanti p. Mašiotienė nenori leisti joms kalbėti, nes šis suvažiavimas esąs tik "paprastas informacinis moterų suvažiavimas." Suvažiavimo dalyvės daro priekaištus, kad daugelio jų pareiškti pageidavimai bei sumanymai viešai nepaskelbti. Prašo juos paskelbti ir atsakyti į patiektus prezidiumui klausimus.

Skaitomas dar vienas pageidavimas, kurį pasirašė žymios senosios moterų veikėjos: G. Petkevičaitė, F. Bortkevičienė, Vileišienė ir kitos. Pageidavime nurodoma, kad dabar moterys niekur neatstovaujamos, tai siuloma įsteigti bei sudaryti specialų komitetą ir pavesti atstovauti jam moterų reikalus. Šis komitetas turėtų buti renkamas visų Lietuvos moterų.

Bet suvažiavimo mašina greit šitą reikalavimą pastumė į šalį, o jo vieton pakišo sumanymą "pasveikinti tautos vyriausybę." Paskui greitai pravesta sumanymas da pasveikinti Vilniaus lietuvius, ir suvažiavimas uždaryta.

Moterys skirstėsi protestuodamos, kad suvažiavimo inžinieriai visai neleido joms pasakyti suvažiavimui apie savo vargingą buklę, tik stengėsi penėti delegates fašistiniu raugu.

300 Visokių Žolių

Ramunių, Liepžiedžių, Čiobrialių, Kaštavolo, Debesylo, Šaruočio, Trukžolių, Valerijonų, Našlelių, Katmėčių ir daugybė kitokių, 25c. už pakelį. Geriausios Trejos-devynerios 60c. 3 pakai už $1.20.

Gaukit žolių surašą, atsiunčiant 10 centų. M. ŽUKAITIS.
SPENCERPORT, N. Y.

Hollywoode Fašistams Nėra Vietos.

Šitame vaizdely yra parodytos da trys Hollywoodo filmų žvaigždės. Sprendžiant iš tų žvaigždžių puošnumo, atrodo, kad Hollywoodas yra daugiausia išdykęs buržuazijos centras. O bet gi taip nėra. Žiurint reakcininkų akimis, Hollywoodas yra "raudonųjų lizdas," kur fašistams visai nėra vietos. Nelabai senai Hollywoodo artistai rinko pinigus Ispanijos lojalistams. O kai anądien nuvyko tenai "filmų profesijos mokintis" Mussolinio sunus, Hollywoodo artistai paskelbė jam boikotą. Ir itališko fašizmo atstovas išnyko iš Hollywoodo kaip kamparas. Spauda net nerašo, kur jis dabar yra.

KAIP ADOMAS ČEREŠKA VIRTO "KAPITONU AKLAIČIU"

Adomas Čereška jau kelinti metai Lietuvoje išdarinėja įvairius kriminalinius triksus.

Jis apgaudinėja vežikus, kunigus, tarnaites, kioskininkus ir kiekvieną, kurį tik jam pasiseka apgauti. Aną metą jis "atostogavo" Birštono kurorte ir ten "apstatė" visus, pradedant skalbėjomis ir baigiant viešos klebonu. Paskui buvo apygardos teisme "atostogine" Čereškos byla ir jis buvo nubaustas.

Praėjusį pavasarį Čereška suvaidino "ministerį" ir į Kauno geležinkelio stotį išsišaukęs ugniagesių automobilį, lakstė juo po miestą, kol sušalo. Kadangi Čereška gražios išvaizdos vyras, jaunas, aukštas, baigęs kelias gimnazijos klases, mandagus ir artistiškai vaidina roles, todėl jam pasiseka daug ką apgauti.

Čereška pasijuto Kaune esąs per daug pažįstamas, tai nutarė savo veikimą perkelti į provinciją. Šių metų pradžioje jis atsidurė Raseiniuose, ir tiesiog nuėjo į autobusų savininką Vl. Petrauską, prašyt nemokamo bilieto nuvažiuot į Kelmę.

Čereška p. Petrauską pradėjo įtikinėti, kad jis esąs "aviacijos kapitonas Aklaitis," išvažiuojant jam iš Kauno į Raseinius atsitikus nelaimė — pametęs pinigus; prižadėjo, prisiekė, kad už bilietą pinigus atsiųsiąs.

Petrauskas patikėjo ir davė nemokamą bilietą.

Čereška važiuoja autobusu kaip ponas per Viduklę Kryžkalnio link.

Autobuse Čereška pamatė inteligentiškos išvaizdos, gražiai apsirengusį poną ir nutarė įrašyti jį į savo aukų sąrašą. Tuojau susipažįsta, prasideda kalbos. Paaiškėjo, kad abudu važiuoja į Kelmę, vadinasi, bendrakeleiviai. Tas ponas buvo Raseinių apskrities valdybos tarnautojas, K. Barauskas.

Kryžkalnyje paaiškėjo, kad autobuso į Kelmę nėra, o raseiniškis autobusas eina kita kryptimi.

"Kapitonas Aklaitis" nenusimena: tuojau ima telefono ragelį ir telefonuoja "aviacijai," kad tuojau atsiųstų į Kryžkalnį karo lėktuvą.

"Aklaitis" ilgai kalbėjo telefonu ir kai reikėjo už pasikalbėjimą sumokėti 9 litus, tai jis išdavė "kvitą."

Kol atskris lėktuvas, "kap. Aklaitis" su Barausku nuėjo į artimiausią ukį pas Jotautus. Čia rado naminio vyno ir pradėjo, kaip savo, gerti, šeininkauti.

Kadangi tas pasisvečiavimas ilgokai užsitęsė ir plati apylinkė sužinojo apie "lėktuvo atskridimą," tai susirinko daug žmonių. Čereška nurodė susirinkusiems žmonėms, kur atskridęs lėktuvas nutups, įsakė parengti nusileidimui vietą, patiesti ant žemės divonus, įvairias gunias, paklodes, kad lėktuvas, leisdamasis, nesudužtų...

Naivi minia šventai klausė "kapitono" įsakymų ir darė visa tai, ką jiems Čereška liepė. Laukdamas lėktuvo, Čereška pas Jotautus kėlė skandalus, lindo prie moterų, o kai jam patarė liautis, jis pradėjo šaudyti: vieną šuvį paleido į lubas, antrą pro langą, trečią į kitą pusę.

Jotautai, matydami, kad gali blogai baigtis, pakinkė arklius ir "kapitoną" su Barausku nuvežė į Kelmę. Kelmėje Čereška policijai buvo užsirekomenda vęs prokuroru. Pradėjo prašyt Barauską paskolinti jam 10 litų. Barauskas atsikalbinėjo, bet labai prašomas sutiko: išsiėmė piniginę, bet nėra smulkių, tik—50 litų banknotas. Čereška griebė iš Barausko rankų banknotą ir pasileido bėgti.

Dabar Barauskas įsitikino su kokiu "kapitonu" jis turi reikalo ir kreipėsi į policiją. Policijoj sužinojo, kad Čereška jau senai pajieškomas.

Pagrobęs 50 litų, Čereška išsišaukė taksi ir norėjo Kelmę apleisti, bet nespėjo —policija spėjo jį suimti.

Tardomas, Čereška pradėjo apkalbinėti nukentėjusį Barauską: sako, Kelmėje pasigedau 57 litų. Įtariau, kad pinigus pagrobė iš manęs Barauskas. Reikalavau grąžinti. Barauskas norėjo pabėgti, sulaikiau; jis pradėjo mane bučiuoti, prašė dovanojamas, grąžino 57 litus. Po to rengiausi važiuoti į Elvyravą pas mokytoją vedybų reikalais, bet Kelmės policija vedybas sutrukdžius...

Šiomis dienomis Šiaulių apygardos teismas sprendė Čereškos bylą ir jį nubaudė dvejais metais sunkiųjų darbų kalėjimo.

Čereška apygardos teismo sprendimą apskundė Apeliacijos rumams.

Už viešėjimą pas Jotautus Čereška turi ir antrą bylą: "pasiskolinęs" Jotautaitės laikroduką ir kiek radęs pinigų. Už tai jis nubaustas pusantrų metų sunkiųjų darbų kalėjimo. Tą apygardos teismo sprendimą Čereška irgi apskundė Rumams.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

M. Bukauskui. — Jeigu automobiliaus stiklas apsišarmoja iš vidaus, tai reiškia, kad viduje yra prikvėpuota garų; praverkit langą, stiklai nesišarmuos. O jeigu stiklas apšąla iš lauko pusės, tai kol kas geresnio budo tam pašalinti nėra, kaip įsitaisyti automobiliuje šildytuvą ir mažutį faną, kad sušildytą orą pustų ant stiklo. Tas kainuos nuo $10 iki $20.

J. Griunui. — Kitas langų stiklams daromas iš maltos kreidos ir sėmenų aliejaus. Jei norit stipresnio, įdėkit baltojo švino (white lead). Bet ir paprastas kitas laikysis gerai, jeigu prieš vartojant jis bus gerai išminkytas ir uždėtas ant sauso medžio. Jei lango rėmas bus prisisunkęs vandens, tai atšoks kiekvienas kitas. Todėl, kituojant langą, reikia kituoti sausam ore, kad medy nebutų drėgmės, ir užkitavus tuoj reikia rėmą gerai numalevot iš lauko ir iš vidaus. Jeigu medis nebus iš vidaus gerai apsaugotas, tai žiemos laiku, kuomet langai apšarmuoja, vanduo susirinks ant apatinių rėmų, persisunks kiaurai, ir kitas turės atšokti net iš lauko pusės. Lietuvos atstovybės adresas toks: Lithuanian Legation, 2622 16-th street, NW, Washington, D. C.

Amžinos Dainos.— Šioj knygutėj telpa 44 geriausių Jovaro dainų. Jos tinka deklamacijoms ir dainavimui, kaip namie, tap ir susirinkimuose. Pusl. 32 ..... 15c.

JI SAVINASI "PUSTELNINKO" TURTĄ.

New Yorke anądien mirė niekam nežinomas vieniša, palikdamas $95,000 turto. Jį pažino miesto lavoninėj moteris vardu Helen Conahan, kurios atvaizdas čia yra parodytas. Ji sako, kad tas "pustelninkas" buvęs jos dėdė ir todėl reikalauja, kad jo palikti pinigai butų išmokėti jai. Jis gyveno purvinam urve kaip elgeta ir neturėjo jokių artimų.

Lietuvoje Gyvena Buvęs Caro Rumų Pirmininkas.

Pasirodo, kad Lietuvoje gyvena nemaža buvusių didenybių ir galybių, kunigaikščių, buvusių milijoninių armijų generolų, Abdel Krimo patarėjų ir kt. Ukmergės apskrityje, viename dvarelyje, gyvena pil. Kaizerlingas, kuris prieš karą carinėje Rusijoje užėmęs aukštas ir atsakingas vietas.

Kaizerlingas esąs vokiškos kilmės, o jo brolis žinomas filosofas Vokietijoje.

Tas dabartinis Ukmergės apskr. gyventojas p. Kaizerlingas, prieš karą buvęs Rytų Sibiro kalėjimų viršininkas, paskui Carskoje selo valdybos pirmininkas.

Didžiojo karo metu Kaizerlingas apkaltintas šnipinėjęs vokiečiams ir buvęs nubaustas visą amžių kalėti ir uždarytas į Petropavlovsko tvirtovės kazematus.

Revoliucijos metu iš kalėjimo buvo paleistas ir vėliau atvyko į Lietuvą. P. Kaizerlingas parašė didelę knygą savo atsiminimų (parašyta ir išleista vokiečių kalba), kuriuos išleido vienas kauniškis knygynas.

Dabar tuos atsiminimus norima išleisti ir rusų kalba.

Apie tai praneša "L. Žinios."

Maskvos žiniomis, rusų mokslininkų ekspedicija šiaurės ašigaly nutarė pasilikti ant ledo lyties iki pavasario.

GRAŽIOS EILĖS, DAINOS IR BALADOS

SIELOS BALSAI

Papuošta daugeliu spalvuotų puikių paveikslų, 223 pusl. didžio, apie 150 įvairių eilių, tinkamų deklamuot viešuose susirinkimuose.

PALINKSMINS JUSŲ LAISVAS NUO DARBO VALANDAS.

Knygoje yra trijų rųšių eilės:
TAUTIŠKOS, ŠEIMINIŠKOS IR DARBININKIŠKOS.
Tai gražiausia ir turtingiausia eilių knyga lietuvių kalboje.

KAINA TIK $1.00.
Audimo apdarais $1.25.

Kiekvienas turėtų papuošti savo knygyną minėta knyga. Kiekvienas nusipirkęs tą knygą pasidžiaugs. Pinigus geriausia siųst "Money Orderiu". Popierinius galima siųsti tiesiog paprastam konverte, bet reikia aiškiai užrašyt savo ir "Keleivio" adresą ir nepamiršt prilipint už 2c. markę.

"KELEIVIS"
253 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

KAS GIRDETI LIETUVOJE

(Nuo musų korespondentų ir iš Lietuvos Laikraščių.)

APSIVOGĖ ŠVENTOS DRAUGIJOS VIRŠININKAI.

Kadangi tautininkų valdžia šelpia klerikališkas draugijas valstybės iždo pinigais, tai ji duoda pašalpų ir taip vadinamai "švento Vincento a Paulo" draugijai. Bet duodama tokioms draugijoms pašalpų, valdžia kartais nusiunčia kontrolės komisiją, kad peržiurėtų, ar koks šventas vyras nesusikimšo tų pinigų į savo kišenių.

Ir štai, betikrinant šitą "švento Vincento a Paulo" draugiją pasirodė, kad jos viršininkai yra pavogę per 1,500 litų.

ĮVIRTO Į GRIOVĮ IR SUŠALO.

Čekiškė. Šiomis dienomis Kilovos kaimo gyventojas Antanas Žemaitis buvo Čekiškės miestelio turguje, kur gerokai prisigėrė degtinės ir iš miestelio namon išėjo apie 11 nakties. Rytą Kilovos dvaro darbininkai rado Žemaitį tame pat dvare, griovyje, negyvą. Nei sumušimo, nei kitokių smurto žymių pas Žemaitį nerasta. Spėjama, kad girtas budamas neturėjo jėgų iš griovio, kur buvo įgriuvęs, išlipti ir jame sušalo. Štai prie ko priveda girtuokliavimas!

KAUNE LABAI PADAUGĖJO BEDARBIŲ.

Vasaros metu Kaune buvo gyva statyba ir bedarbių, sako, visai nebuvę. Bet dabar, žiemai užėjus, visos statybos sustojo ir šimtai žmonių liko be darbo. Kauno miesto savivaldybės darbo biržoje jau esą įsiregistravusių apie 600 bedarbių. Dėl to miesto savivaldybė plačiu mastu organizuoja viešuosius darbus, tik kreditų tam reikalui vidaus reikalų ministerija vis nepaskirianti.

UŽVENČIO LAISVAMANIAI STEIGS LAISVAS KAPINES.

Užvenčio Laisvamanių Etinės Kulturos Draugijos skyrius, nors ir nemaža užsipuolamas iš tikybinių fanatikų pusės, veikia neblogai. Skyrius netrukus įsteigs laisvąsias kapines. Jau atsiranda asmenų, kurie aukoja kapinėms žemę. Skyriaus nariai uoliai platina "Laisvąją Mintį" ir kitus leidinius. Štai vienas ukininkas per trumpą laiką išplatino virš 1,000 egz. "Laisvosios Minties" ir jos priedų—knygelių.

KIAULĖ SU DVIEM SNUKIAIS IR TRIM AKIM.

Kušleikiai, Papilės valsč. Šiomis dienomis vieno ukininko veislinė kiaulė atsivedė 18 paršiukų. Tarp tų 18 sveikų paršelių vienas buvo dviem snukiais ir trim akim (trečioji akis kaktoje tarp snukučių). Snukučiai normalųs, su dantimis ir liežuvėliais, tik kiek prasižioję. Paršelis didelis, tvirtas ir sunkiai davėsi užmušamas. Moterys, neparodžiusios vyrams, nužudė, bijodamos, kad tai nebutų "velniukas."

ŽIAURIAI NUBAUDĖ JAUNUOLĮ.

Kariuomenės teismas nubaudė Šakių miestelio jaunuolį Braudę dviem metais katorgos už tai, kad jis "komunistiškai" galvojo.

"Lietuvos Lloydas" šiomis dienomis nupirko užsienyje 2,400 tonų laivą, kuris sausio mėnesy atplauks į Klaipėdą.

DIDELIS GAISRAS LIUDVINAVO APYLINKĖJ.

Liudvinavo valsčiuje, Padovinio kaime, pas ukininką Antaną Bazį dėl nežinomos priežasties kilo didelis gaisras ir sudegė: kluonas, tvartas, mašinbudė, žemės ukio mašinos ir kitoki ukio padargai. Be to, ugnyje žuvo 3 arkliai ir 4 kiaulės. Bendrai ugnis padarė nuostolių apie 11,200 litų sumai. Turtas buvo apdraustas Daukšių ukininkų savitarpio nuo ugnies draudimo draugijoj tik 1,400 litų sumai. Ukininkas Bazys atsidurė apverktinoj buklėj ir reikalingas visuomenės paramos.

ŠUVIS SAU Į BURNĄ.

Igaliaukos kaimo, Igliškėlių valsčiaus, Marijampolės apskrites gyventojas Jonas Strolys, 28 metų amžiaus, dėl nepavykusių savo vestuvių pradėjo nerimauti. Dėl menkos priežasties už maža ką savo nuosavą ukį, kuris buvo vertas apie 20 tukstančių litų, perleido giminėms. Lapkr. mėn. 29 d. vėlai vakare nuėjęs pas kaimyną I. K. prašė su juo pasikalbėti. I. K. su tuo sutiko ir dviese geroką laiką kalbėjosi. Svečias, nerasdamas ramybės, nakčia nuėjęs prie apie 20 metrų esančio ežero puolė vandenin skandintis. Nors buvo labai susirupinęs, bet pajutęs šaltą vonią, prunkšdamas iš ežero išplaukė.

NĖRA MALKŲ.

Šiaulėnų apylinkėj, Šiaulių apskrity, žmonės labai vargsta dėl miško. Labai sunku gauti nusipirkti kuro, o statybinės medžiagos dar sunkiau. Į esamus miško pardavimus tiek prisirenka žmonių, kad niekų budu visų nepatenkina. Daugiau pasiturintieji dar nusiperka, įvaržydami dideles kainas.

Taip yra dėl to, kad atėjunų tautininkų valdžia išpardavė Lietuvos miškus į užsienius.

APIE 200 LAIVININKYSTĖS DARBININKŲ LIKO BE DARBO.

Užšalus Nemunui ir sustojus laivams, apie 200 darbininkų liko be darbo. Vienas kitas darbininkas tikisi gauti darbo prie laivų remonto, bet ir laivų remontai kol kas nedaromi. Kadangi atleistieji darbininkai sutaupų neturi, tai daugumas jų rengiasi stoti prie viešųjų darbų.

VYRAS JĄ PERŠOVĖ.

Mrs. Ezra Gibbs, kurios atvaizdas čia telpa, buvo pasimetus su savo kolieku vyru, bet susitiko su juo advokato ofise susitaikyt. Besitaikant, vėl susiįbarė. Tuomet vyras išsitraukė revolverį ir šovė ją. Dabar ji guli ligoninėj sunkiai sužeista, o jis sėdi uždarytas kalėjime. Ši tragedija įvyko Louisvillės mieste, Kentucky valstijoj.

NUTARĖ PAKINKYTI ŠVENTĄJĄ Į DARBĄ.

Antalieptė. Du maluninkai susitarę statyti ant Šventosios upės, Šarkiškio km., vandens maluną, o vėliau ir elektros stotelę. Tam tikslui jau nupirko žemės sklypą. Tuojau pradės vežti medžiagą. Jei pavyks jį pastatyti, tai nedideliam Antalieptės valsč. bus net keturi vandens malunai.

LAIŽUVOS MIESTELY UŽMUŠĖ SENĄ ŽMOGŲ.

Mažeikių apskrity, Laižuvos miestely, prie Prano Ščepavičiaus namų rastas keliais smugiais užmuštas nuomininkas, apie 90 metų senukas. Žmogžudystė padaryta apiplėšimo tikslu. Įtariamieji asmenys suimti. Stropiai vedama kvota.

RADVILIŠKIO VALSČIUJE NĖRA VANDENS.

1937 metų ruduo Radviliškio valsčiuje buvo labai sausas, dėl to dabar šiame valsčiuje retas kuris turi vandens, o kuriems toli upė arba ežerai, tie turi daug vargo, kol parsigabena vandens.

TRUKSTA ŠIAUDŲ.

Čekiškė. Esant praeitą vasarą didelei sausrai, čia veik visose apylinkėse be laiko prinoko javai, todėl ir šiaudų buvo mažai. Jau dabar jaučiama stoka šiaudų ir jų reikalingi negauna niekur pirkti.

VĖL 68 UKIAI PARDUODAMI IŠ VARŽYTINIŲ.

Žemės Banko valdyba paskelbė, kad sausio 27 d. iš varžytynių parduos 44 ukius. Be to, dar 24 ukiai tą pačią dieną bus parduodami iš antrųjų varžytynių.

Visiems užsieny gyvenantiems lietuviams „Lietuvos Žinios" metams tik 6 doleriai.

Norėdami palaikyti ryšius su užsieny gyvenančiais lietuviais, mes nutarėme mūsų dienraščio prenumeratą skaityti tik tiek, kiek mums apseina ekspedicija. Todel, visus kviečiame išrašyti populiarų demokratiškos pakraipos dienraštį

LIETUVOS ŽINIOS

kuris metams tekaštuoja tik 6 doleriai, pusei metų 3 doleriai.

Jei vienai šeimai per brangu — susidėkit dviese ar trise.

Mes norime, kad „Lietuvos Žinios" būtų skaitomos viso pasaulio lietuvių

Kas atsiųs savo adresą — gaus nemokamai 1 egz. susipažinimui.

Rašyti: „Lietuvos Žinios" Kaunas, Gedimino 38. Lithuania.

Ir Guffey Parsivežė Ožį.

Čia matom Pennsylvanijos sen. Guffey sugrįžusi iš stirnų medžioklės. Jis sakosi pats tą ožį nukirtęs. Bet kažin, ar jis pataikytų į sieną?

IŠTEISINO VISĄ AMŽIŲ NUBAUSTĄ KALĖTĮ.

Gruodžio 7 d., 1937 m. Apel. rumai sprendė Kretingos v. Karnaičių km. gyventojo F. Mosickio baudž. bylą.

Užpernai rugs. mėn. pakelėj rasta nužudytas J. Steponaitis, kuris vijosi kiaulės vagį. Mosickis buvo įtartas, kad jis pavogė kiaulę ir nužudė Steponaitį.

Šiaulių apyg. teismas Mosickį pripažino kaltu ir nubaudė visą amžių kalėti.

Mosickiui jau esant kalėjime, jam buvo iškelta ir antra byla už kitos kiaulės pavogimą; už antrą kiaulę Mosickis taip pat buvo pripažintas kaltu ir apyg. teismo nubaustas pusantrų metų sunk. darbų kalėjimo.

Mosickis dėl apygardos teismo sprendimų padavė apeliacijos skundus.

Rumai, Mosickio skundus apsvarstę, apygardos teismo sprendimus panaikino ir, trukstant irodymų, išteisino.

RUOŠIAMAS PLANAS MURINEI STATYBAI LIETUVOJE ĮGYVENDINTI.

Prieš kurį laiką buvo sudaryta speciali komisija murinės statybos Lietuvoje klausimams nagrinėti. Ši komisija, po trijų mėnesių darbo, posėdžius nutraukė. Dabar bus redaguojamas murinės statybos planas, kuris, bus pateiktas atitinkamoms įstaigoms priimti.

SOVIETŲ VYRIAUSYBĖ NORĖJO PASISAVINT NAMĄ LAISVĖS ALĖJOJ

Šiomis dienomis Sovietų atstovybė norėjo pasisavinti 12-to numerio namą prie Laisvės Alėjos, kur dabar randasi Vaiko Muziejus ir kitos įstaigos.

Savo pretensijas Sovietų atstovybė rėmė tuo, kad to namo savininkai buvo Sovietų piliečiai, Sovietuose gyveno ir tenai mirė. Taigi, likusi jų nuosavybė turinti atitekti Sovietų valstybei.

Bet Lietuvos Valstybės Taryba išaiškino, kad pagal Lietuvos ir Sovietų Rusijos taikos sutartį, Rusija neturinti teisės pagrindo tuos namus savintis. Be to, tie namai esą labai seni, "pavojingi žmonių gyvybei," ir juos reikia jau nugriauti.

GRUODŽIO PRADŽIOJE DAUG PRISNIGO.

Gruodžio pradžioje beveik visoje Lietuvoje daug prisnigo ir smarkiai pustė. Ypač daug prisnigo šiaurės rytų Lietuvoje. Čia keliai taip buvo užpustyti, jog daugely ruožų turėjo sustoti autobusų susisiekimas. Šeštadienį įvairiuose keliuose pusnyse buvo įstrigę apie 10 autobusų. Kai kur pusnys keliuose buvo sunešt os iki dviejų metrų aukstumo.

TAUTININKO DUKTĖ PABĖGO LENKIJON.

Kauno laikraščiai praneša, kad vieno stambaus Telšių tautininko duktė, 16 metų amžiaus gimnazistė, susidėjo su tulu "alytiškiu" ir abudu pabėgo Lenkijon.

NUŠOVĖ SAVO MEILUŽĘ.

Šitas italas vadinasi Mariano Fanti. Jis yra turtingas Brooklyno biznierius, vedęs ir turi vaikų, bet savo ofise turėjo antrą "pačią," 36 metų amžiaus našlę. Anądien jis ją nušovė, o paskui ir pats persišovė. Jis sako nušovęs tą meilužę dėl to, kad sugavęs ją su kitu vyru.

UŽMUŠĖ ŽMOGŲ IR SUDEGINO JĮ SU NAMAIS.

Šapnagių kaime, už Šiaulių ežero, šiomis dienomis buvo kilęs gaisras, kurio metu visiškai sudegė Kazio Ratkaus gyvenamas namas. Po gaisro degėsiuose rastas apdegęs pil. K. Ratkaus lavonas, kuris tačiau buvo be vienos kojos. Padarius lavono skrodimą Šiaulių miesto ligoninėje, paaiškėjo, kad nelaimingasis pirma buvo nužudytas padarant kelias žaizdas aštriu daiktu, o paskui, kad paslėptų pėdsakus, sudegintas kartu su visais trobėsiais. Dabar kriminalinė policija aiškina, kas tą šlykštų darbą padarė.

BUS ĮDOMI BYLA DĖL IŠLOŠTŲ 20,000 LITŲ.

Vienas Jonavos loterijos bilietų kolektorius nuolat pardavinėjo vienam vietos ukininkui loterijos bilietus. Tas kolektorius vieno bilieto ukininkui neatidavęs, nors ukininkas tą bilietą ir buvęs nupirkęs; kolektorius tą bilietą atidavęs vienam kauniečiui. Bilietas laimėjo 20,000 litų.

Ukininkas kolektorių apskundė kriminalinei policijai. Byla atsidurė prokuraturoj ir jau parašytas kaltinamasis aktas. Tieson patraukti kolektorius ir tas kaunietis, priėmęs iš kolektoriaus ukininko bilietą.

Išloštieji 20,000 litų įnešti teismo depozitan, kol bus išspręsta byla.

PASKIRTOS ŽMOGŽUDŽIŲ BYLOS.

Kaip žinoma, Šiaulių apygardos teismo nubaustieji mirties bausme žmogžudžiai J. Numgaudis ir Kataržius, padavė apeliacijos skundus.

Sausio 10 d. Rumai svarstys Kataržiaus apeliacijos skundą, o sausio 21 Numgaudžio.

Ar Buvo Kristus?

Išėjo iš spaudos nauja knyga,

MYTAI APIE KRISTŲ

Knygoje rasite legendas apie Kristų, kaip jisai buvo įdievintas, ir kaip tapo Dievo sunumi.

TIKIME Į KRISTŲ, todėl turime žinoti kaip mytai apie Kristų susidarė. Žinosite kaip krikščionys pasisavino nuo pagonų pasaką apie Kristų, Kalėdų ir Velykų šventes, o dabar krikščionys vadina pagonis bedieviais. Atrasite kad net Biblija nežino kada Kristus gimė, mirė ir kada jisai buvo nukryžiavotas.

MYTAI APIE KRISTŲ knyga turi 111 puslapių. Kaina tiktai 35 centai. Galima gauti "Keleivio" afise arba pas

T. J. KUČINSKAS,
3501 So. Union Ave.,
CHICAGO, ILL.

Uruguay'aus Lietuvių Darbininkų Socialistinės Minties Laikraštis

"Naujoji Banga"

Išeina du kartu per mėnesį. Laidžia Urug. Soc. Part. Liet. skyrius.

"NAUJOJI BANGA Suv. Valstijose ir Kanadoje kainuoja 1 doleris.

Adresas: N. BANGA
C. Paraguay No. 1480,
MONTEVIDEO, URUGUAY.

Pažangiejie Amerikos Lietuviai!

LIETUVOS LIAUDIS IR JAUNUOMENĖ NORI ŠVIESTIS. JŪS GALITE JIEMS TAME DAUG PADĖTI.

Švietimo tikslui yra įsteigtas ir jau 14-ti metai leidžiamas Rimtas Mokslo, Literaturos ir Visuomenės Mėnesinis Iliustruotas Žurnalas **KULTURA.**

"KULTURĄ" REDAGUOJA GARBĖS PROFESORIUS P. LEONAS. Bendradarbiauja įžymiausieji Lietuvos mokslininkai, rašytojai, veikėjai, todėl "Kulturos" turinys yra rimtas, įdomus ir naudingas.

Pažangieji amerikiečiai—išrašykite savo giminėms ir pažįstamiems Lietuvoje 1937 m. žurnalą "KULTURĄ" arba IŠSIRAŠYKITE JĮ PATYS, nes "KULTUROJ" rasite daug raštų, kurie įdomųs perskaityti ir Amerikoje gyvenantiems.

Be to, "KULTUROS" žurnalas 1937 m. duoda savo pilnai užsimokėjusiems skaitytojams nepaprastai vertingą dovaną—dailiai iliustruotą, įdomų įžymiojo anglų rašytojo B. SHAW Romaną **"Juoda Mergaitė Jieško Dievo."**

"KULTUROS" metinė kaina nepaprastai pigi: **Lietuvoje metams tik 16 litų, pusmečiui 8 litai. Amerikoje metams $4; pusei metų $2.**

Adresas:

ŽURNALAS "KULTURA"

ŠIAULIAI, Tilžės gat. 153, Lithuania.

Suvalkų Krašte Išvaikė Didelę Vilkų Gaują.

Kai kuriuose didesniuose Suvalkų krašto miškuose pradėjo rodytis nemaža vilkų, ypačiai Kazlų-Rudos, Višakio-Rudos, Kruvelių, Bagotosios ir Pabališkių apylinkių miškuose. Miškų administracijos tarnautojai kai kur rasdavę vilkų sudraskytų stirnų ir kt. smulkių žvėrelių. Netoli Pabališkių geležinkelių sustojimo punkto vilkai pagavo kelių ukininkų šunis. Į vieno Pabališkių apylinkių ukininko kiemą įlindęs vilkas mėgino pagrobti žąsį. Ukininkas, pamatęs žvėrį, puolė jį užnušti. Vilkas užšokęs ant šiaudų kugio ir iš ten, peršokęs tvorą, paspruko. Nemažiau nuo šių vilkų kentė ir Jurės apylinkių pamiškių ukininkai. Gruodžio 3 d. Jurės miškų urėdas Dėdinas gavo žinių, kad vienaname tankumyne apsistojo vilkų gauja. Beeidamas pamiške vienas eigulis rado daug žvėrių pėdų. Pagal nustatytą medžiotojų paprotį, nemaža miškio dalis tuojau buvo apjuosta keliokos šimtų m. virvele su prikabintomis prie jos įvairiomis vėliavėlėmis. Tuojau į tą vietą atvyko urėdas Dėdinas, Runkių girininkas ir Papilvės girininkas Purvinis. Be to, atvyko dar keli medžiotojai ir varovai. Netrukus pasigirdo šuviai ir 3 dideli žvėrys buvo vietoje nukauti. Vienas vilkas buvo sužeistas. Jam pavyko paspukti. Tą dieną kitoje vietoje vėl buvo pasirodę vilkų. Vienas pamiškėje buvo nukautas. Gruodžio 4 d. Jurės — Sabiškių apylinkių miškuose vėl buvo aptikta nauja vilkų gauja. Paliktos ant sniego žvėrių pėdos rodė, kur jie buvo pasislėpę. Tuojau keli medžiotojai ir miškų administracijos tarnautojai artinosi prie miško, kuriame tupėjo pasislėpę žvėrys. Bet šį kartą medžiotojai nieko nepešė. Prisiartinę prie miško terado tik žvėrių pėdsakus. Vilkai spėjo pasprukti per jauną pušyną.

KOKIUS DIEVUS ŽMONĖS GARBINO SENOVĖJE?

Knygoje aprašomi Dievai, pradedant nuo saulės garbintojų iki pat krikščionių gadynės.

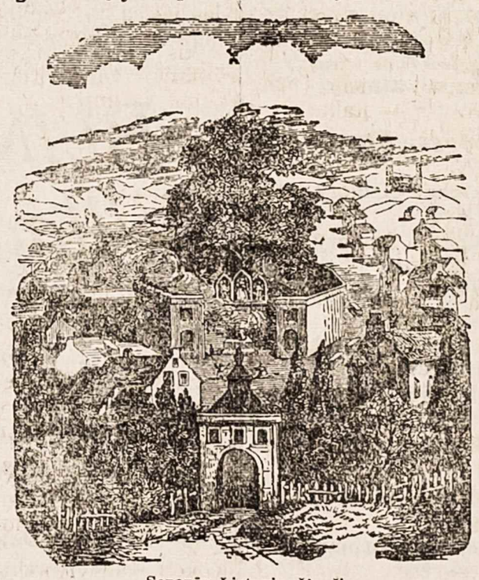

Senovės Lietuvių Žinyčia

Ypatingai dabartinės krikščionybės gadynėje kiekvienas turėtų perskaityt, nes tik tada galės aiškiai suprasti Dievo buvimą.

Knyga didelio formato, turi 271 puslapį. Kaina popieros apdarais —1.00; audimo apd.—$1.25. Pinigus galima siųsti popierinį dolerį arba "Money Orderį". Adresuokit sekančiai:

KELEIVIS, 253 Broadway, So. Boston, Mass.

Vietinės Žinios

ŠIĄ SĄVAITĘ TURI REGISTRUOTIS VISI BEDARBIAI.

Nuo vasario 1 dienos bus mokama nedarbo apdrauda.

Šį panedėlį Massachusetts valstijoj, kaip ir visoje šalyje, prasidėjo bedarbių registracija, o vėliau bus išmokama nedarbo apdrauda. Manoma, kad šią sąvaitę užsiregistravę bedarbiai jau galės gauti čekius apie 1 vasario. Mat, įstatymas reikalauja trijų sąvaičių laiko, kad nustačius, jog žmogus yra tikrai be darbo; ketvirtą sąvaitę po užsiregistravimo jau išmokama jam apdrauda už visą mėnesį.

Bet ne visi bedarbiai gali apdraudos gauti. Dabartiniu laiku Massachusetts valstijoj yra 300,000 žmonių be darbo, bet apdraudai kvalifikuotų yra tik 125,000. Farmų darbininkai ir namų tarnautojai apdraudos negali gaut, nors jie butų ir be darbo. Nėra apdraudos ir tiems, kurie nedirba iš priežasties streiko, arba luoši, kurie visai negali darbo dirbti.

Kad gavus apdraudą, aplikantas turi įrodyt, jog 1937 metais jis yra dirbęs pas tokį darbdavį ar darbdavius, kuriuos paliečia šis įstatymas, ir kad per tą laikotarpį jis yra uždirbęs nemažiau kaip $160. Toliau aplikantas turi įrodyt, kad dabar jis darbo jau neturi, bet nori dirbt ir gali.

Visa tai reikia pažymėti tam tikrose aplikacijos blankose, kurias dalija registracijos ofisai. Kas nori, aplikaciją gali išpildyti ofise su valdžios klerko pagalba; o kas nori, gali parsinešti blanką namo ir, pripildžius ją, nusiųsti į apdraudos ofisą. Ofisas duos su blanka ir gatavai adresuotą konvertą.

Kiek apdraudos bedarbis gaus, tai priklauso nuo to, kiek laiko jis yra dirbęs ir kiek uždirbęs, kitaip sakant, kiek jis yra įmokėjęs į nedarbo apdraudos fondą. Čia, mat, ne labdarybė ir į žmogaus padėtį neatsižiurima; bet grynas biznio reikalas, kaip ir paprastas inšiurans — kiek kas įmoka, tiek ir gauna. Vienas gali gaut $15 per sąvaitę, kitas tik $5.

Čia paduodame ofisų vietas, kur galima užsiregistruoti.

Bostone: Commonwealth armory, Irving street armory, East Newton street armory, Charlestown armory (380 Bunker Hill st.), ir East Boston armory (prie airporto).

Cambridge: Armory prie Mass. ave.

Brocktone: Armory prie Warren ave.

Lawrence: Armory prie Armory streeto.

Lowellyje: Armory ant Westford streeto.

Lynne: Armory ant South Common streeto.

Haverhillyje: Armory ant Kenoza ave.

Fitchburge: Armory ant Wallace ave.

Norwoode: Armory ant Nahatan st.

Worcestery: Armory ant Armory skvėro.

Tauntone: Armory ant Pleasant st.

Jei kuri vieta čia nėra pažymėta, tai patartina pasiklausti policijos kur randasi **unemployment registration office?**

Bostoniečiai skelbia boikotą japonų prekėms.

Bostone pradeda įsisiubuoti boikotas prieš japonus. Buvo jau keliatas mitingų ir įtakingi amerikiečių visuomenės veikėjai viešai pasisakė už boikotą. Visuomenė raginama nepirkti jokių prekių, kurios Japonijoj gaminamos. Iki šiol daugiausia japonų prekių Amerikoj išparduodavo vadinami "dešimt-štoriai." Bet dabar dvi didelės kompanijos, kurios užlaiko tokias krautuves, viešai paskelbė, kad daugiau prekių iš Japonios jos neimportuosiančios. Yra ir šilkinių drapanų Japonijoj gamintų. Jei pirkėjas tikrai nežino, kur jo perkamas daiktas pagamintas, patartina paklausti pardavėjo, ar ne Japonijoj tas buvo padarytas.

Nuteisė žmogų kalėjiman su nušalusiomis kojomis.

Dvi sąvaitės prieš Kalėdas Somervillėj policija areštavo girtą žmogų ir teisėjas nuteisė jį į pataisos namus Billericoj. Vėliau pasirodė, kad tas žmogus turėjo nušalusias kojas ir dabar reikėjo jas nupiauti. Dėl to Somervillės miesto taryba dabar išleido įstatymą, kad suėmus girtą ar nesveiką žmogų, policija privalo tuojaus pašaukti miesto gydytoją ir elgtis pagal jo nurodymus.

Vietoj gaisro — kavalierius be kelinių.

Į Lansdowno gatvę kažin kas pašaukė Back Bay ugnagesius anksti pereito nedėldienio rytą. Kai ugnagesiai nupiškėjo tenai su savo mašinomis gaisro gesinti, jie rado jauną vyrą be kelinių. Jis sakėsi, kad plėšikai nutraukę jam kelines, atėmę pinigus ir supiaustę peiliais pilvą. Policijja mano, kad jis buvo pas Back Bay "paneles."

Trokų streikas išvengtas.

Paskutinėmis dienomis Bostone ruošėsi streikuoti trokų vežikai, kurių Bostone yra apie 5,000. Jie reikalavo daugiau algos. Bet galų gale unijos vadai sutiko atnaujinti darbo sutartį senomis išlygomis.

Somervillėj užmušė žmogų ir pabėgo.

Somervillėj pereitą sąvaitę buvo ant vietos automobiliaus užmuštas Clifford Lloyd, 36 metų amžiaus vyras. Nelaimė įvyko ties Lloydo namais. Užmušėjas užsistojo "ant gazo" ir nudumė nesustojęs.

Apiplėšė Petro Molio žmoną.

Gruodžio 30 d., apie 10 valandą vakaro, ant kampo I ir 4th gatvių, ties airių katalikų bažnyčia, buvo užpulta ir apiplėšta Petro Molio žmona. Pareinant jai namo, privažiavo prie šaligatvio automobilis ir staptelėjo. Iš automobiliaus iššoko vyras ir pasivijęs Molienę iš užpakalio sučiupo už rankų. Nugąsdinęs moterį, išlupo jai iš rankų paketbuką ir tuo pačiu automobilium pabėgo. Molienės paketbuke buvo akiniai ir $37 pinigų.

Moterys, saugokitės vakarais vaikščioti vienos.

Lynne vyras nušovė žmoną ir pats nusišovė.

Pereitą sąvaitę Spauldingų šeimynoj Lynne įvyko šiurpi tragedija. Susiginčijęs su žmona, Spauldingas pasiėmė šautuvą ir nušovė ją virtuvėj. Paskui įrėmė tą patį šautuvą savo krutinėn ir pats nusišovė. Kaip rodos, Spauldingai buvo švedai. Jiedu buvo jau atsiskyrę ir kai kurį laiką kruvoj negyveno, bet porą mėnesių atgal susitaikė ir pasisamdė butą kruvoj gyventi. Matyt, sena neapykanta vėl paėmė viršų.

East Bostono tunelis duoda didelių nuostolių.

Buvusio Bostono majoro, o paskui Massachusetts gubernatoriaus Curley'o "skymai" skaudžiai Bostonui atsirugsta. Jo "skymais" iškastas tunelis tarp Bostono ir East Bostono kas metai duoda vis didesnių nuostolių. Per 1937 metus tą tunelį užlaikyti išleista $1,250,000, o pajamų gauta tik $808,000. Vadinasi, piliečiai turi pridėti iš savo kišenių $442,000.

Lynno batsiuviai sutiko dirbti už mažesnę algą.

United Shoe Workers of America unijos Lynno skyrius pereitą sąvaitę pasirašė su avalinės fabrikantais vienų metų sutartį, sutikdamas dirbti už mažesnį atlyginimą. Algos buvo numuštos 10 nuošimčių. Tas paliečia apie 12 dirbtuvių ir apie 2,000 darbininkų.

Sąvaitė prieš tai panašią sutartį padarė su savo darbininkais ir Gold Seal Shoe Co., kuri samdo 1,500 žmonių.

Kai tik darbai truputį sumažėja, fabrikantai tuo naudojasi, kad numušus darbininkams algas.

Mirė 99 metų moteris.

Sausio 2, pas savo posūnį, Newtonville, netoli Bostono, mirė Henrieta Stevens, kuri rugpiučio 8, šių metų butų išgyvenusi pilną šimtmetį. Ji gimė rugpiučio 8, 1838 m. ir per 50 metų vienoje įstaigoje ji dirbo už knygvedę.

Apiplėšė siuvėjų dirbtuvę.

Lynne prieš Naujus Metus buvo užpulta ir apiplėšta Smith Dress Manufacturing Co. dirbtuvė. Prieš pat dirbtuvę uždarant, du ginkluotį banditai įsiveržė dirbtuvės ofisan ant 8-to aukšto, parmušė sargą ir, pagrobę ir seifo $1,000, pabėgo. Pinigai buvo paskirti merginų siuvėjų algoms. Merginos turėjo eiti namo be algų.

Radio programa.

Sausio 9, Bostono lietuvių radio programa per stotį WORL (920 kil.) kaip 9:30 ryto bus sekanti: (1) Cosmopolitan String orkestra iš Norwoodo; (2) Jieva Sidariutė iš Hudsono; (3) Robertas Odickas, dainininkas iš Dedham.

Parsiduoda 10 kambarių

NAMAS IR AUTOMOBILIŲ TAISYMO VIETA. Ir 6 karų garadžius.

Labai gražioj vietoj, prie didelės gatvės, netoli maudynių. Gali pirkt su visais įrengimais arba be įrankių. Biznis išdirbtas per daug metų. Vieta gera geram mechanikui. Rendų jeina $123.00 į mėnesį. Pardavimo priežastis — savininkas ligoninėje, serga ir nėra vilties greitai pasveikti. Parsiduoda už $6,500, mažai reikia įnešti. Galima matyt bile laiku.

565 E 8-th St., So. Boston, Mass.
Tel. SOU 4233.

J. B. GAILIUS
ADVOKATAS
VEDA VISOKIAS PROVAS
Daro visus legalius dokumentus
317 D STREET
(Kampas Broadway)
SOUTH BOSTON, MASS.
Telefonas: South Boston 2732
Namu: Talbot 2474.

Martin Walulis
FURRIER
PASIUVAM KAILINIUS, KOTUS, KEIPUS, MAFFIE.
Pigiau negu pirktumėt mieste.
Priimam priežiurai (storage) už 2 nuošimčiu nuo daiktų vertės.
1854 DORCHESTER AVE.,
Arti Ashmont Stoties
DORCHESTER, MASS.
Tel. TALbot 5208.

BLINSTRUB'S
Village and Grill
VALGIAI VISUOMET ŠVIEŽUS.
GERIAUSI BOSTONE! KAINA STEBĖTINAI ŽEMA.
Kas mylite gardžiai pavalgyti,
Užeikite pas Blinstrubą.
VAIDOVILIS---FLOOR SHOW
KABARETAS, DAINOS, ŠOKIAI!
KIEKVIENĄ VAKARĄ ĮVAIRESNIS
40—50 ypatų Dalyvauja parengimuose vakarais.
Garsi Muzika. Draugiškos vakaruškos, Visiems daug smagumo.
Kurie nori turėt tikrą PASISMAGINIMĄ,
UŽEIKIT PASISVEČIUOT PAS BLINSTRUBUS
Kampas D STREET ir BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

PICKWICK ALE
VAKAR
ŠIANDIEN
RYTOJ
PICKWICK
Yra Pastovus Kokybėje, Skonyje
ir Pasižymėjime
IŠ KRANO
PARODYK KRANĄ
Buteliuose
(12 ancų ir pilnomis Kvortomis)

Brewed by HAFFENREFFER & CO., INC., Boston, Mass., BREWERS SINCE 1870.

The Supreme Wave
Gražiausias Sugarbaniavimas
NEVARTOJAMA DRATŲ
NĖRA NESMAGUMO
NĖRA CHEMINIO KARŠČIO
CASPERS BEAUTY SALON
83 L STREET, arti 4-th Street,
SOUTH BOSTON, MASS.
Tel. SOUth 4645

SOUTH BOSTON CAFETERIA
249 BROADWAY,
South Bostone.
Frank Zarveckas
Vincas Balukonis
SMAGI VIETA PASIVAIŠINT
Visokių Stiprių ir Minkštų Gėrimų ir Užkandžių.
Gera miera, puikus patarnavimas. Vakarais, specialiai paruošiami užkandžiai.
Puikų patarnavimą užtikrinam. Vieta gražiai įrengta. Prašome visų užeit pas mus paviešėti.
CAMBRIDGE'AUS LIE-

Kam reikalingi geri Kambariai?
Štymu apšildomi, visi naujausi įtaisymai. Parankųs visais atžvilgiais ir šviesųs. Matyti galima bile laiku.
"Keleivio" name, 253 Broadway, So. Bostone.

A. J. NAMAKSY
Real Estate & Insurance
414 W. BROADWAY,
SOUTH BOSTON, MASS.
Office Tel. So. Boston 0948.
RES. 251 CHESTNUT AVE.,
Jamaica Plain, Mass.
Res. Tel. Jamaica 1028-M.

EIDUKAS
SIUVĖJAS
Persikėlė į naują vietą
322 BROADWAY
(tarp D ir E)
Turime vyriškus ir moteriškas drapanas ir parduodam naujas. Kaina prieinamiausia. Nepamirškit savo kriaučiaus.
322 BROADWAY, So. Boston

PAMATYKIT NAUJĄ TYPEWRITERĮ
PORTABLE UNDERWOOD
Padaryk mokyklos darbą savo vaikams interesingu. Gabiausi mokiniai pripažysta, kad "Underwood Portable Typewriter" pagelbsti geresnį pasisekimą moksle.

Instrukcijos Dykai!
Lengva išmokti vartot. Tai geriausia dovana visai šeimynai.
Jųs galite įsigyt Underwood Typewriterį labai lengvom išlygom pas
ROLAND KETVIRTIS & CO.
322 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUth Boston 4649

Tel. TRObridge 6330
Dr. John Repshis
(REPŠYS)
LIETUVIS GYDYTOJAS
Valandos: 2-4 ir 6-8
Nedėliomis ir Šventadieniais nuo 10 iki 12 ryto.
278 HARVARD STREET
kamp. Inman st. arti Central skv.
CAMBRIDGE, MASS.

Telefonas 21324
MEDICINOS DAKTARAS
C. J. MIKOLAITIS
Valandos: nuo 2 iki 4 po pietų, nuo 7 iki 8 vakare.
197 SUMMER STREET,
LAWRENCE, MASS.

Tel. SOUth Boston 2660
DAKTARAS
A. L. KAPOCIUS
LIETUVIS DENTISTAS
VALANDOS: Nuo 9 iki 12 dieną
Nuo 2 iki 9 vak.
Subatom iki 5 p.p.
NEDĖLIOMIS:
iki 1 v. po pietų
tik susitarus.
SEREDOMIS iki 12 dieną
Ofisas "Keleivio" name.
251 Broadway,
tarp C ir D street
SO. BOSTON, MASS.

DR. G. L. KILLORY
60 SCOLLAY SQUARE, Room 22
BOSTON. Telef. Lafayette 2371
arba Somerset 2044-J
SPECIALISTAS KRAUJO INKSTŲ IR NERVŲ LIGŲ.
Val. nuo 9 ryt. iki 7 vak. kasdien.
Nedėliom, nuo 10 ryto iki 1.

LIETUVYS
OPTOMETRISTAS

Išegzaminuoju akis, priskiriu akinius, krejvas akis atitiesinu ir abblyopiškose (aklose) akyse sugrąžinu šviesą tinkamu laiku.
J. L. PAŠAKARNIS, O. D.
447 Broadway, So. Boston, Mass.

Tel. University 9466
Dr. Susan Glodienes-Curry
LIETUVĖ DENTISTĖ
VALANDOS: 9-6 ir 7-9.
678 Massachusetts Ave.,
(PRIE CENTRAL SKVĖRO)
CAMBRIDGE, MASS.

PASITARKIT SU
GERU DAKTARU

Norint išsigydyt nuo visokių kraujo, nervų, odos ir kroniškų ligų. Kurie kenčia nuo reumatizmo, žaizdų, ulcerio, kancerio, tumors'o, arba nuo bile odos ar galvos odos ligų, reikia pasitarti su juom tuojaus. Žinokite, kad paaiškinimas ir patarnavimas visiem per šį mėnesį duodamas dovanai.
DR. GRADY 327 Tremont St BOSTON
Valandos: Utar., Ket., Sub. nuo 10—12 ryte, nuo 2—5, nuo 7—8.
Nedėliom tik nuo 10—12.

LITHUANIAN FURNITURE CO.

APDRAUSTI PERKRAUSTYTOJAI.
(Insured Movers)
Perkraustom čia pat ir į tolimas vietas.
Saugi priežiura, kaina prieinama.
326 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUth Boston 4618

BAY VIEW MOTOR SERVICE
Telephone
So. Boston
1058
STUDEBAKER AUTOMOBILIŲ IR TROKŲ AGENTURA.
Kainos Stebėtinai Pigios.
Dideli pagerinimai ir Hydraulic Brekais.
Taipgi taisome Automobilius ir Trokus visokių išdirbysčių.
Peter Trečiokas ir
Joe Kapočiunas — savininkai.
Taisymo ir demonstravimo vieta:
1 HAMLIN STREET
Kamp. East Eighth St.
SO. BOSTON, MASS.